

Grimstad

Kunnskapsgrunnlag for kommunal planstrategi

2023

Innhold

Hensikten med kunnskapsgrunnlag	4
Hovedfunn utfordringer og utviklingstrekk	4
1. Grønnere hverdag.....	6
1.2 Klimagassutslipp	6
1.3 Elektrifisering.....	7
1.4 Arealressurser	7
1.5 Landbruk	9
1.5.1 Jordbruksarealer i drift	9
1.5.2 Jordbruksbedrifter	9
1.5.3 Produktivt skogsareal.....	9
Tall fra produksjonstilskudd og leveranser	10
1.6 Gang- og sykkelveinett	10
1.7 Tilgang på friluftsområder	10
1.8 Boligbygging.....	11
1.9 Ringvirkninger av Morrow etableringen.....	12
1.9.1 Boligmarkedet	12
2. Livsmestring i alle faser	13
2.1 Befolkningsframskriving.....	13
2.2 Ringvirkninger av Morrow etablering.....	14
2.2.1 Befolkningsutvikling.....	14
2.3 Aldersbæreevne	15
2.4 Innsatstrapp.....	16
2.5 Vedvarende lavinntekt	17
2.5.1 Barn og unge i lavinntektsfamilier.....	17
2.6 Helserelatert atferd	18
2.6.1 Fysisk aktivitet.....	18
2.6.2 Status i barnebefolkningen i Norge og Grimstad.....	19
2.6.3 Status i voksenbefolkning i Norge og Grimstad.....	20
2.7 Lokalmiljø	21
2.8 Boligsosiale behov.....	22
2.9 Frivillighet	22
3 Kompetansebyen.....	24
3.1 Barnehager i Grimstad	24
3.1.1 Utdanning	24

3.1.2 Spesialundervisning	24
3.1.3 Tilstanden knyttet til tilrettelegging	25
3.2 Skoler i Grimstad	25
3.2.1 Resultater i grunnskolen	25
3.2.2 Skolefravær og mobbing	26
3.2.3 Barn og unges forhold til foreldre og venner	26
3.3 Gjennomføring av videregående skole	27
3.4 Framtidsoptimisme	28
3.5 Utdanningsnivå i befolkningen	29
3.6 Studenter	29
3.6.1 SHOT-undersøkelsen (Studentenes helse og trivselsundersøkelse)	29
3.7 Ringvirkninger av Morrow etableringen	33
3.7.1 Kompetansebehov	33
3.8 Fagskolen i Agder	34
3.9 UiA Grimstad	34
4. Næringsutvikling	38
4.1 Sysselsetting	38
4.2 Sysselsetting etter utdanningsnivå	38
4.3 Bo – og arbeidsmarkeder	38
4.4 Sektorfordeling og ansattutvikling	38
4.5 Nyetableringer	39
4.6 Næringsstruktur	39
4.7 Ringvirkninger og samfunnseffekter av Morrows etablering	40
4.7.1 Sysselsetting	40
4.8 Reiseliv	41
4.9 Kultur	42
4.9.1 Bibliotek	42
4.9.2 Kultur for barn og unge	43

Hensikten med kunnskapsgrunnlag

Kommunal planstrategi tar kun stilling til videreføring eller revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Kunnskapsgrunnlaget er ment som et supplerende dokument både til samfunnsdelen og til planstrategien. Hensikten med kunnskapsgrunnlaget er å framheve utfordringer og utviklingstrekk i kommunen.

Kunnskapsgrunnlaget er inndelt i fire kapitler, basert på samfunnsdelens fire satsingsområder. Kommunal planstrategi varer i kommunestyreperioden 2023 – 2027, noe som betyr at det vil være behov for oppdateringer i kunnskapsgrunnlaget skal det kunne brukes til å hente ut informasjon i løpet av de fire årene planen er gjeldende.

For å gjøre dokumentet lettere å oppdatere, er det planlagt å lage en egen statistikkportal som oppdateres løpende ettersom det kommer nye tall og undersøkelser årlig.

Hovedfunn utfordringer og utviklingstrekk

Klima og natur

Hvordan vi bruker naturen påvirker klimaet, samtidig som klimaendringer påvirker naturen. En velfungerende natur i god tilstand kan hjelpe oss å takle klimaendringer. Å ta vare på økosystemer er den billigste og mest effektive løsningen for å lagre og øke opptaket av karbon.

Klimaendringene påvirker alle, inkludert Grimstad. Dette betyr at vi må være bevisst i arealbruken, og tilpasse oss et endret klima med blant annet økt ekstremvær.

Demografi, boligbehov og en aldrende befolkning

Grimstad er en vekstkommune, og har helt siden 1971 aldri opplevd noen år med tilbakegang eller stagnasjon i innbyggertall. Framtidige prognoser tyder på at befolkningsveksten ikke vil avta, og Morrow-etableringen vil i framtiden bidra ytterligere til vekst i innbyggertallet.

Samtidig lever vi lengre, men får færre barn. Konsekvensen blir en raskt synkende aldersbæreevne, slik at stadig færre kan ta seg av oss når vi blir gamle. Det er derfor viktig å tilrettelegge for at så mange som mulig kan bo trygt hjemme lengre.

For å imøtekomme veksten og en aldrende befolkning, må vi tenke annerledes om hvordan vi bor. Fokus på boformer og boligbygging vil være helt nødvendig for en bærekraftig befolkningsutvikling.

Næringsutvikling

Grimstad er en kommune med mye variert næringsliv. Som vertskommune for både Universitetet i Agder og Fagskolen i Agder, har vi blant annet et unikt marked for kunnskaps- og teknologinæringer.

En utfordring for kommunen er at antallet som pendler ut av kommunen, er høyere enn antallet som pendler inn. En viktig utfordring fremover vil være å gjøre Grimstad mer attraktiv både og bo og arbeide i.

Det er også en høy andel mennesker i arbeidsfør alder som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Tallene på personer utenfor arbeidsstyrken er høyere enn for fylket, og denne

negative trenden har vart over flere år. Utenforskap kan ha flere negative konsekvenser, blant annet dårlig helse og livskvalitet.

Studentbyen Grimstad

Som vertskommune for Universitet i Agder og Fagskolen i Agder, er vi en universitetsby og en kompetanseby. Men det er usikkert hvorvidt vi kan kalles en «studentby». Undersøkelser utført blant studenter i flere studiebyer viser at Grimstad scorer dårlig på flere punkter, blant annet kommer Grimstad dårligst ut på helsetilbud, kollektivtilbud og kulturtilbud for studenter. Selv om de fleste studenter i Grimstad oppgir at de trives på studiet og opplever at studentmiljøet er bra, er det også flere studenter som oppgir dårlig psykisk helse og ensomhet.

I likhet med andre vertskommuner for studenter, er det også i Grimstad vanskelig å holde på studentene etter endte studier.

Folkehelse

De fleste i Grimstad lever gode liv og oppgir både god fysisk og psykisk helse. Men det er derimot en negativ trend som har vedvart over flere år, som viser at spesielt ungdom og unge voksne sliter. Samtidig vokser ulikhetene seg større, og stadig flere sliter økonomisk.

De største utfordringene innenfor folkehelse i Grimstad er dårlig psykisk helse, overvekt, økte ulikhet og utenforskap.

1. Grønnere hverdag

Klimakrisen gir alvorlige konsekvenser, både for mennesker og natur. Temperaturen øker, og vi kan forvente mer ekstremvær som kan medføre hetebølger og ekstremvær, økt nedbør, havstigning og tap av dyreliv. I hovedrapporten til FNs klimapanel kommer det tydelig frem at menneskelig aktivitet har ført til en global oppvarming på omtrent 1,1 grad, sammenlignet med førindustriell tid. Skal vi unngå ekstreme konsekvenser, har Parisavtalen konkludert med at kloden helst ikke burde stige med mer enn 1,5 grader, og absolutt ikke mer enn 2 grader sammenlignet med førindustriell tid.

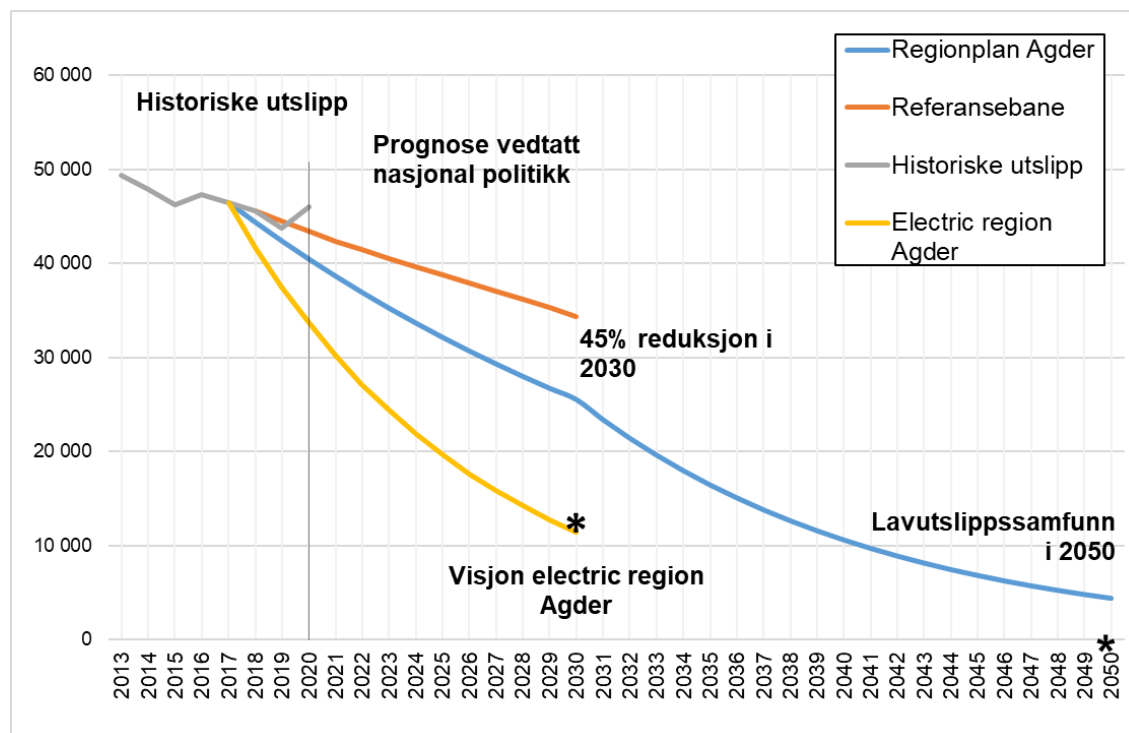
1.2 Klimagassutslipp

Klimagassutslipp er utslipp til luft av klimagasser, det vil si gasser som påvirker atmosfærens evne til å holde på varmen (drivhuseffekten) og dermed klodens klima. Eksempler på slike gasser er karbondioksid (CO₂), metan (CH₄) og lystgass (N₂O).

Atmosfæren har et naturlig innhold av CO₂ og andre klimagasser som har variert betydelig gjennom Jordas historie. Menneskeskapt utslipp av betydning startet med den industrielle revolusjonen og har akselerert sterkt fra midten av 1900-tallet. Disse utslippene fører til klimaendringer.

Store deler av de klimagassene som er tilført atmosfæren på grunn av menneskelig aktivitet, kommer fra forbrenning av kull, olje og gass. Avskoging og andre arealendringer, samt industrielle utslipp, er andre kilder til utslipp av klimagasser.

I henhold til Regionplan Agder skal det årlige utslippet av klimagasser halveres i 2030, og innen 2050 skal reduksjonen være på 90% sammenlignet med 2017.

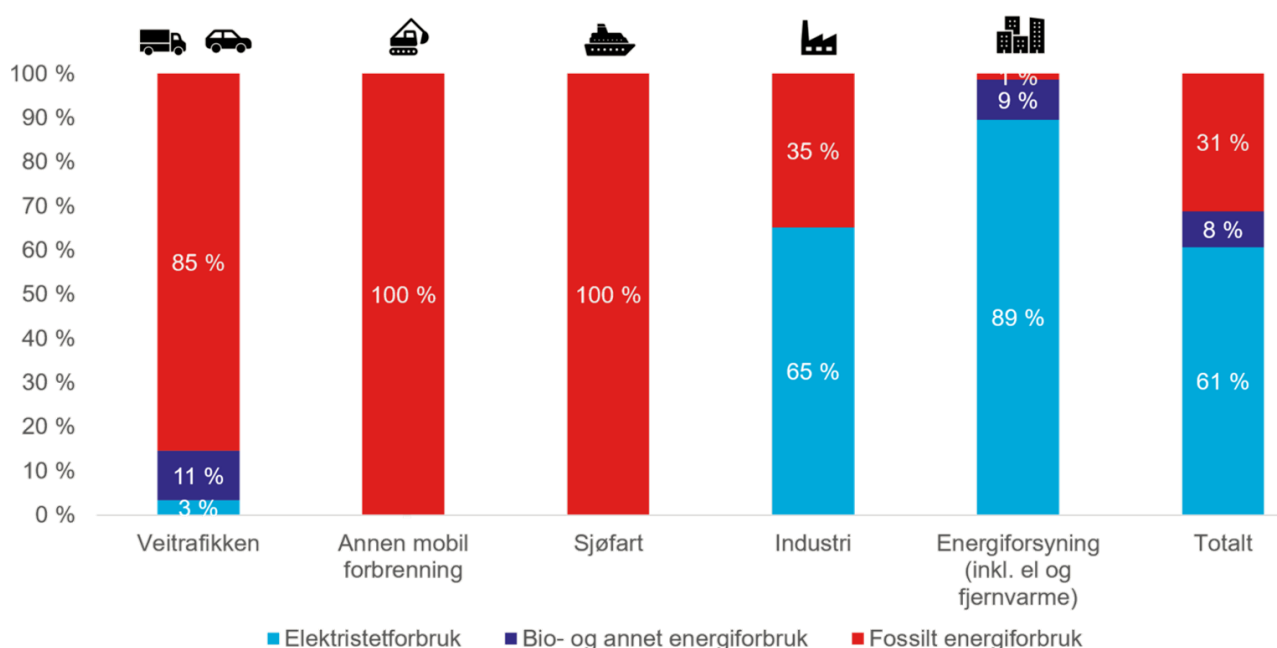
Kilde: Agder fylkeskommune

Figuren over viser hvordan målbanen for Regionplan Agder ser ut for Grimstad. Disse målene betyr at Grimstad må ned fra 46 600 tonn i 2017 til 25 600 tonn i 2030 og 4400 tonn i 2050.

Referansebanen viser effekten av allerede vedtatte, nasjonale tiltak.

1.3 Elektrifisering

Elektrifisering er overgang til elektrisk energi til fortrengsel for bruk av annen form for energi. Innen energiforsyning betyr elektrifisering at det gjennomføres tiltak som gir sluttbrukeren tilgang til elektrisk energi slik at han kan ta i bruk utstyr som er beregnet for elektrisitet.

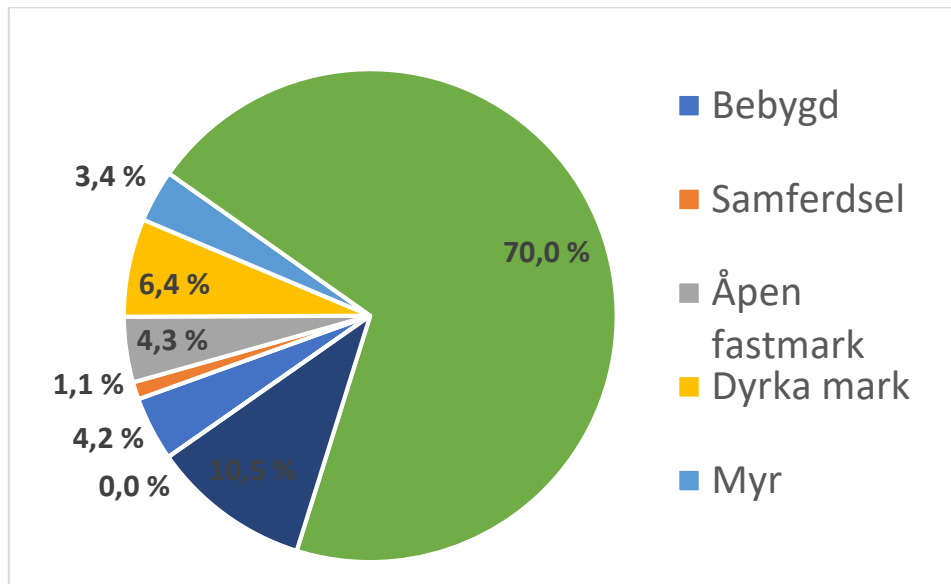
Kilde: Agder fylkeskommune

Figuren over viser elektrifiseringsgrad per sektor i Grimstad kommune.

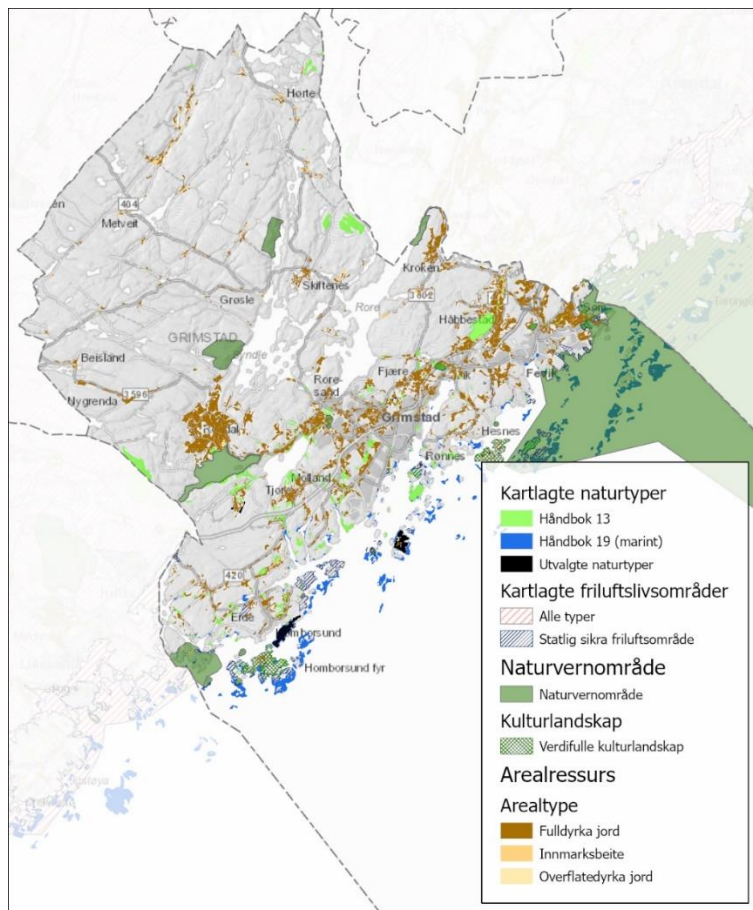
Målbildet Electric Region Agder 2030 handler om å utnytte ett av regionens globale fortrinn for å realisere en visjon om et Agder hvor alt er elektrisk, alt er fornybart. Dette skjer gjennom å elektrifisere samfunnet ved å erstatte fossil energi med fornybar elektrisitet og samtidig legge til rette for grønn næringsutvikling.

1.4 Arealressurser

Arealressurs er fellesbetegnelse på de ubebygde områdene klassifisert etter markslagstyper. Dette sier noe om hvordan overflaten på arealene ser ut (grunnforhold og vegetasjon), og hvor egnet de er for dyrking og naturlig plantevekst.

Ca. 3 % av landarealet i Grimstad er vernet etter naturmangfoldloven.

Kilde: Agder fylkeskommune

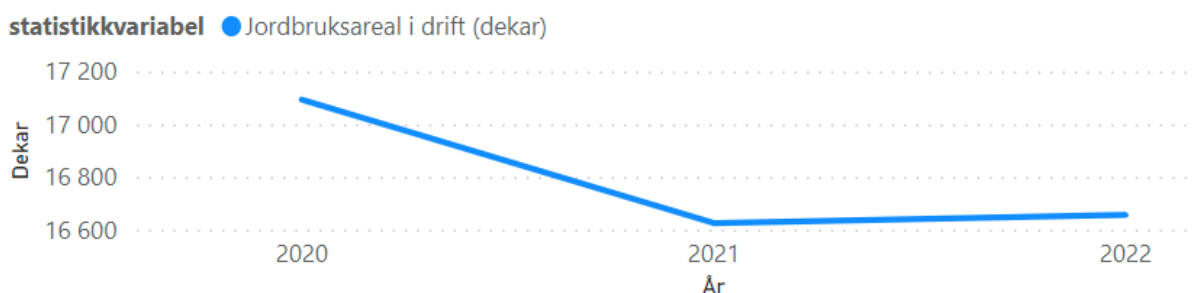
Kart med kjente natur- og arealressurser. Arealbruksendringer er den største trusselen mot både naturmangfold og jordvern, og kunnskap er en forutsetning for å kunne ivareta viktige verdier.

1.5 Landbruk

Grimstad er en av Agders største jordbrukskommuner med betydelig omsetning og sysselsetting innen grøntproduksjonene. Kommunen er også stor innen melk, storfekjøtt, svin og fjørfe.

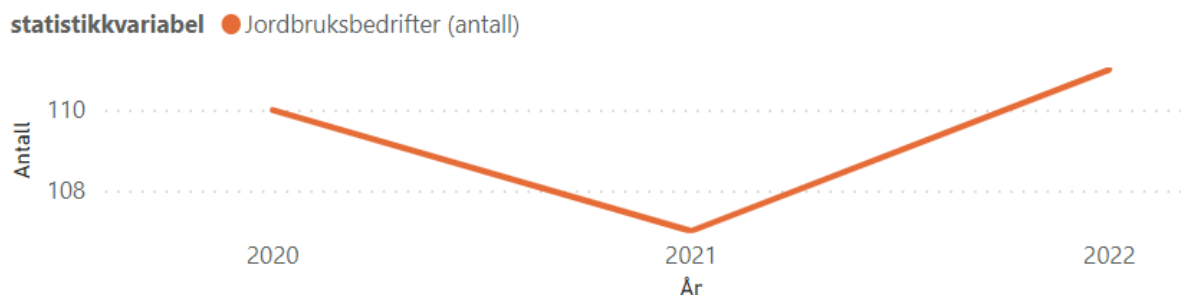
Landbruket i Grimstad er en viktig næring i kommunen. Landbrukets inn – og utmarksarealer betyr mye for både produksjon av mat, trevirke, jakt-, fangst og fiske, samt opplevelse-, rekreasjon og friluftsliv.

1.5.1 Jordbruksarealer i drift

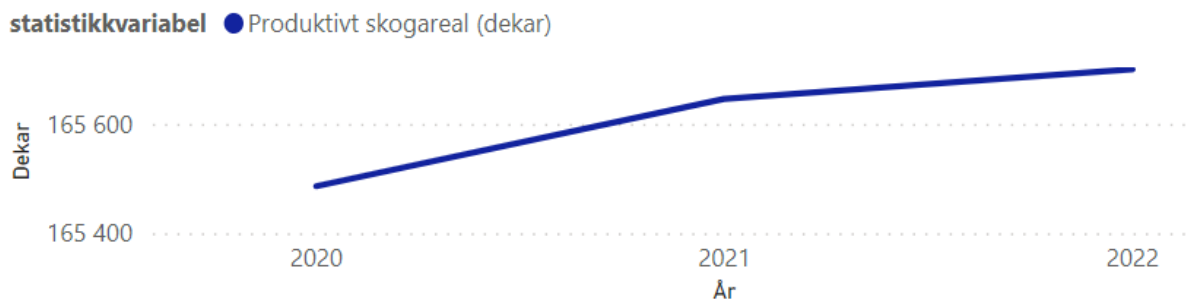
Dekar jordbruksareal i drift er i Grimstad 16 277.

1.5.2 Jordbruksbedrifter

Antall jordbruksbedrifter er i Grimstad 111.

1.5.3 Produktivt skogsareal

Produktivt skogsareal i Grimstad er 165 700 dekar.

Tall fra produksjonstilskudd og leveranser

Type foretak	Antall foretak	Dekar
Grovforareal	73	10351
Korn/frø	27	2767
Frukt og/eller bær	14	235
Grønnsaker	17	920
Potet	21	1833
Annet areal	6	171
Økologisk areal (inkl. karens)	5	274
Økologiske dyr	2	

Antall foretak som søkte om produksjonstilskudd: 111

Antall foretak med jordbruksareal i drift: 98

1.6 Gang- og sykkelveinett

Et godt og sammenhengende nett av gang og sykkelveier er avgjørende for at befolkningen skal kunne gå og sykle til jobb, skole- og fritidsaktiviteter og for å være aktive i hverdagen. Grimstad kommune i samarbeid med Statens Vegvesen og Fylkeskommunen, har over flere år jobbet med å utbedre tilbudet til gående og syklende gjennom Sykkelbyprosjektet. 73% av voksenbefolkningen i Grimstad oppgir at gang- og sykkelveiene i Grimstad er godt eller svært godt utbygde. Dette er langt over snittet i de øvrige regionene i Agder. Bare Kristiansand med 75% scorer høyere (Folkehelseinstituttet, 2020). Syklistforeningens undersøkelse fra 2022 bekrefter dette. Grimstad er i denne undersøkelsen den tredje beste byen i Norge å være syklist i. Det er likevel mye å hente for at sykkel og gange skal være et attraktivt alternativ for hele befolkningen (Syklistenes landsforening, 2022).

1.7 Tilgang på friluftsområder

Tilgang til natur og friluftsområder og parker og grøntarealer er viktig for folks helse, trivsel og mulighet til å drive fysisk aktivitet. 2/3 av nordmenn oppgir turer i natur og friområder som foretrukket fysisk aktivitet. Avstand er avgjørende for bruk av arealene, og det er en nasjonal ambisjon at alle byer og tettsteder skal planlegges ut fra et mål om maks avstand på 500 m fra bolig til sammenhengende nett av stier og turløyper (Regjeringen, 2016).

Majoriteten av voksenbefolkningen i Grimstad, 93 %, opplever å ha god eller svært god tilgang til natur og friluftsområder. Dette er likevel svakt signifikant lavere enn i de øvrige regionene i Agder (95 % gjennomsnitt). De yngste voksne (18-29 år) opplever i mindre grad å ha god tilgang til friluftsområder, enn de eldre voksne (Folkehelseinstituttet, 2020). Rundt 80 % rapporterer i samme undersøkelse å ha god eller svært god tilgang til parker og annet grøntareal. Også her er det markant forskjell på opplevelse av tilgang hos de yngre og de eldre voksne.

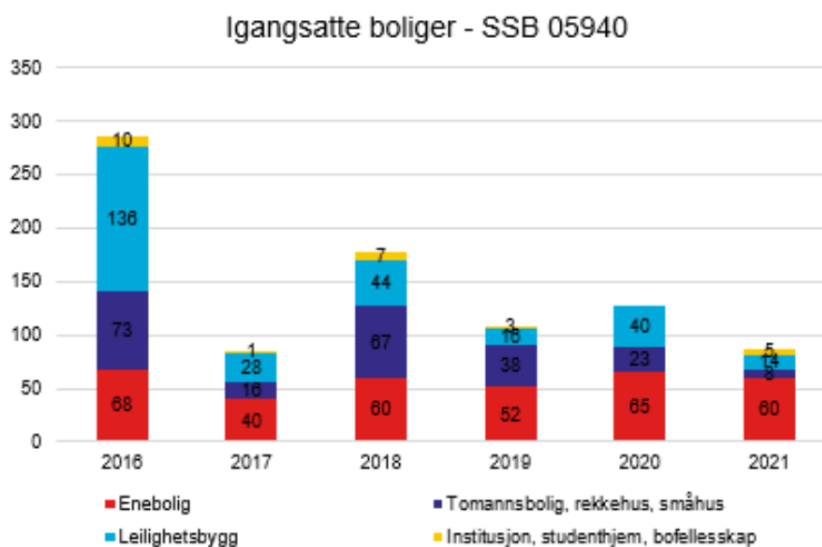
For at natur og friluftsområder skal oppleves tilgjengelig for flest mulig, trengs det tilrettelegging for ulike behov. Nærhet til bosteder, merking og skilting av turløyper, markedsføring av områdene og at områdene er tilpasset ulike brukergrupper, er avgjørende for tilgjengelighet. Flere steder i

Norge, og også i Grimstad, er det et press på de sentrumsnære friområdene og interessekonflikter mellom brukergrupper kan oppstå.

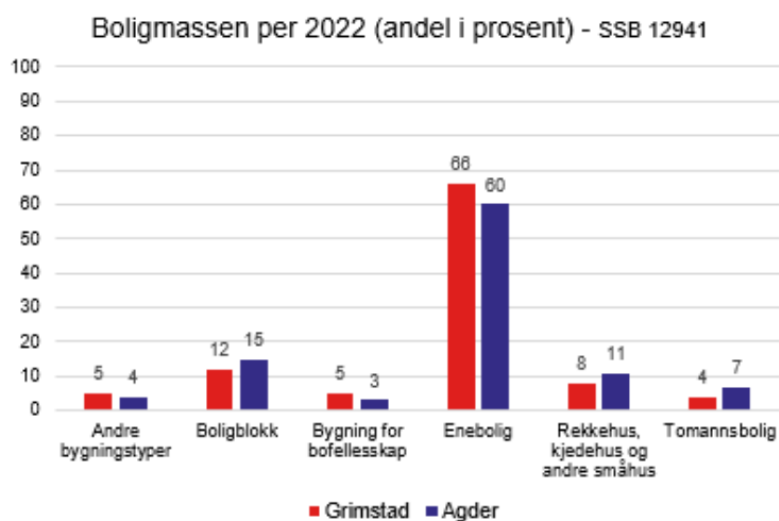
Koronapandemien har økt betydningen av natur og friluftsområder ytterligere. Aktivitet ute har aldri vært mer attraktivt og naturen har blitt stedet vi møter familie og venner, trener, leker, overnatter, drar på ferie og henter inspirasjon (Norsk friluftsliv, 2020).

1.8 Boligbygging

I perioden 2016-2021 ble det igangsatt ca. 146 boliger i året, hvorav ca. 40% var eneboliger.

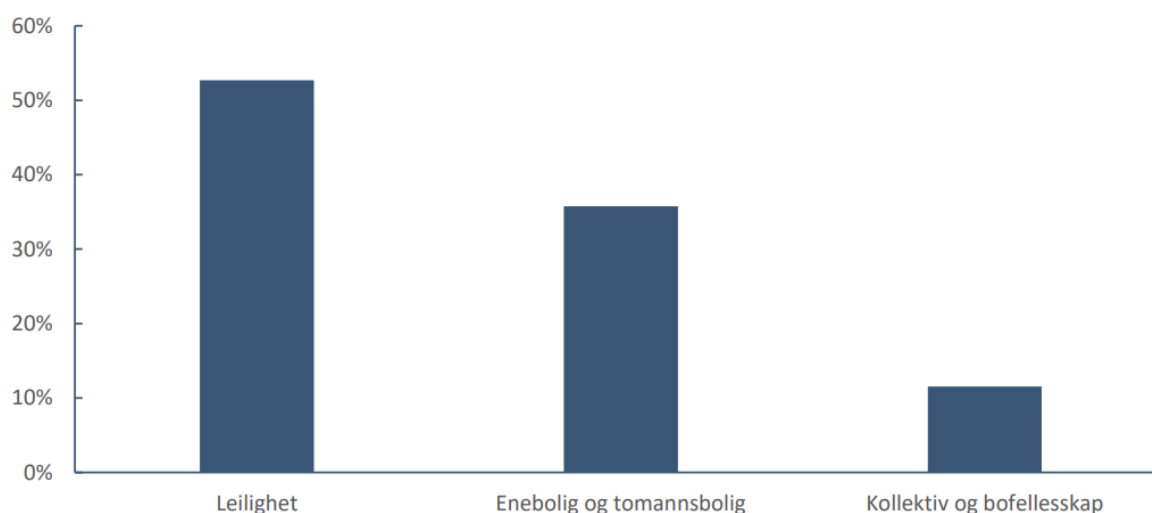
Det er 11 680 boliger i kommunen (bebodde og ubebodde)

1.9 Ringvirkninger av Morrow etableringen

1.9.1 Boligmarkedet

Estimerte sysselsettingseffekter og tilhørende befolkningsøkning innebærer at etterspørselen etter boliger vil øke betydelig i Arendalsregionen. Kartlegging viser samtidig at kommunene i Arendalsregionen planlegger å skalere opp antall regulerte tomter til bolig, som en direkte følge av Morrows etablering. Videre er det en rekke regulerte tomter som det ikke er bygget på per i dag. Analyser utført av Agder fylkeskommune og Arendal viser at man kan realisere om lag 2600 boenheter frem mot 2030. Dette kommer i tillegg til utbygging for å dekke den befolkningsveksten som ventes uavhengig av Morrow. Den høye utbyggingstakten innebærer imidlertid at behovet for arbeidskraft innen bygg – og anleggsbransjen vil være stort gjennom hele perioden. Ettersom boligutbygging vil skje samtidig som man etablerer battericellefabrikken, representerer det regionale arbeidsmarkedet en viktig flaskehals på tilbudssiden. Boligutbygging vil derfor sannsynligvis være høyest mot slutten av perioden, etter at batterifabrikken er ferdigstilt. I perioden før vil innpendling være høy.

Behovet for leiligheter og utleieboliger vil bli høyt, jamfør figuren over. Arbeidet med boligutvikling må derfor ha et tydelig fokus på hvilke boliger som realiseres. Kommunene må legge til rette for at veksten innen leiligheter videreføres. Behovet for mindre boligenheter med mulighet for leie (fremfor å eie) henger sammen med den demografiske fordelingen i befolkningsprognosene, og det faktum at ansatte som kommer fra utlandet forventes å ha en lavere tilbøyelighet for å kjøpe bolig. Sistnevnte både fordi denne typen ansatte har en kortere tidshorisont når det etablerer seg og fordi mange kommer fra land med et betydelig lavere prisnivå.

2. Livsmestring i alle faser

Livsmestring gjennom hele livet skapes sammen med familie og venner, i arbeidsfellesskap og nettverk, i aktive og inkluderende lokalmiljøer.

De fleste innbyggerne i Grimstad lever gode liv, men ulikhetene øker både når det gjelder helse og levekår. Mange opplever utenforskap. Den eldre befolkningen vokser og flere får omfattende hjelpebehov.

2.1 Befolkningsframskriving

Grimstad har helt siden sammenslåingen av de tidligere kommunene Fjære og Landvik i 1971, aldri opplevd noen år med tilbakegang eller stagnasjon i innbyggertallet.

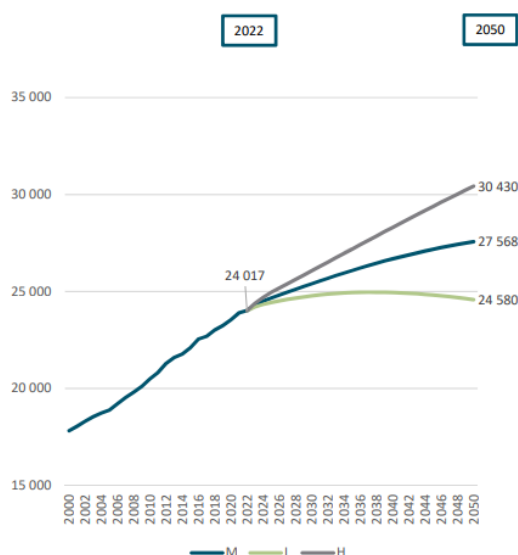
Fra 2017 til 2022 økte folketallet i Grimstad med 1325 personer (5,8 %).

Veksten har vært størst i grunnkretsen Mollandskjær (Støle), som vokste med 206 personer. Sentrumsgrunnkretsene vokste samlet med ca. 600 personer.

Den sterke veksten i Grimstad gjør at byspredning lett blir en konsekvens, og det mer alminnelige bildet i norske kommuner av nedgang i periferi og økning i sentrum blir mindre tydelig.

SSB har publisert nye, oppdaterte befolkningsframskrivninger i 2022 (de forrige kom i 2020). Kommunevise tall er tilgjengelig fram til 2050. Befolkningsframskrivninger beregner framtidens befolkning basert på forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet, flytting og nettoinnvandring.

SSB operer med 3 hovedalternativer: lav nasjonal vekst (LLML), middels nasjonal vekst (MMMM) og høy nasjonal vekst (HMH). SSBs hovedalternativ MMMM, som står for mellomnivået for henholdsvis fruktbarhet, levealder, innenlandske flyttinger og innvandring anses som det mest realistiske alternativet.

Befolkningsframskrivninger 2022 – 2050. Alternativet L, M og H fra SSB. Historisk utvikling 2000 – 2022. Grimstad kommune. Kilde: SSB

Personer i ulike aldersgrupper 2022 og 2040. Prosentvis endring 2022-2040. Grimstad kommune.
Kilde: SSB

	2022	2040			%endring 2022-2040		
		L	M	H	L	M	H
0-5 år	1 528	1 246	1 676	1 956	-18,5	9,7	28,0
6-15 år	3 072	2 305	2 825	3 263	-25,0	-8,0	6,2
16-66 år	15 753	15 937	16 510	17 216	1,2	4,8	9,3
67-79 år	2 700	3 517	3 588	3 653	30,3	32,9	35,3
80-89 år	798	1 530	1 613	1 685	91,7	102,1	111,2
90 år og eldre	166	412	468	532	148,2	181,9	220,5
Sum	24 017	24 947	26 680	28 305	3,9	11,1	17,9
0-66 år	20 353	19 488	21 011	22 435	-4,2	3,2	10,2
67 år og eldre	3 664	5 459	5 669	5 870	49,0	54,7	60,2

I tabellen er vist framtidig i ulike aldersgrupper med bruk av SSBs framskrivingsalternativer fram til 2040. I lav – alternativet anslås en befolkningsendring på 3,9% fra 2022 til 2040, men det i høy-alternativet anslås en endring på 17,9%. I middel-alternativet anslås den totale befolkningsendring å bli 11,1%.

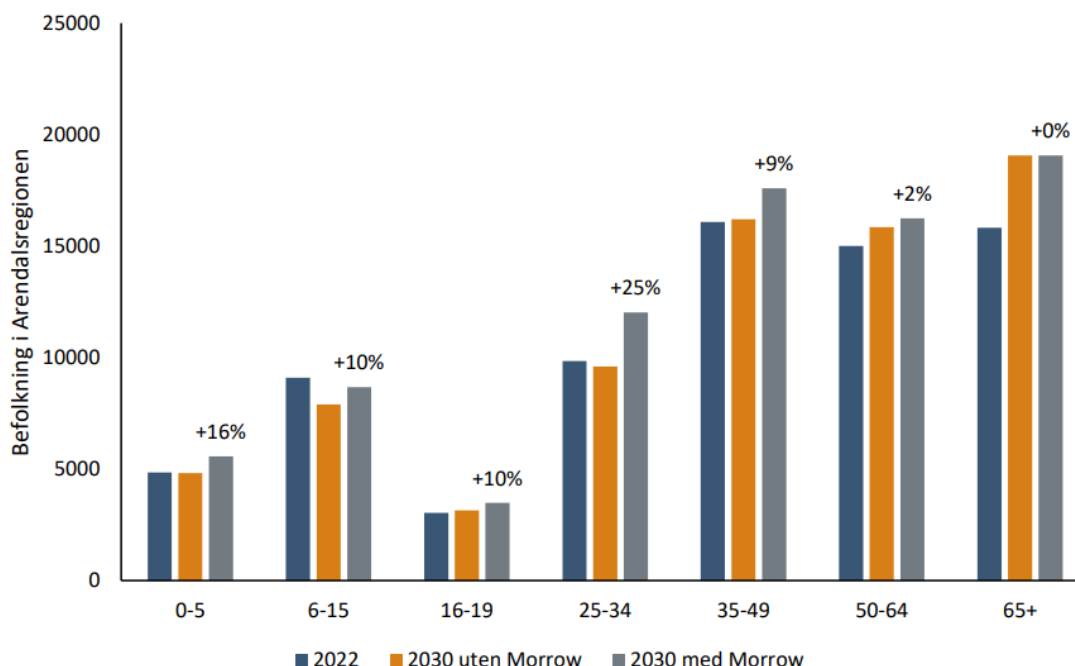
Det anslås en markant økning i antall eldre i alle framskrivingsalternativene. I alle alternativene er det anslått en lavere andel barn og unge og en høyere andel eldre.

2.2 Ringvirkninger av Morrow etablering

2.2.1 Befolkningsutvikling

Arbeidsplassene som kommer som følge av battericellefabrikken Morrows etablering, Morrows leverandører, ringvirkninger og næringsutvikling vil legge grunnlag for en betydelig økning i befolkningen i Arendalsregionen. Samlet sett er det forventet at i overkant av 70 prosent av sysselsettingseffektene vil dekkes av økt innflytting.

Mange av de sysselsatte som bosetter seg i Arendalsregionen vil ha med seg partner og barn. En analyse av Morrow etableringens ringvirkninger gjort av Arendal og Agder fylkeskommune tilsier at Morrow vil føre til en befolkningsøkning på omkring 6000 personer i Arendalsregionen. Dette representerer en økning i overkant av 7 prosent mot dagens befolkning i Arendalsregionen. Effekten er størst blant unge og voksne barn, som vist i figuren under.

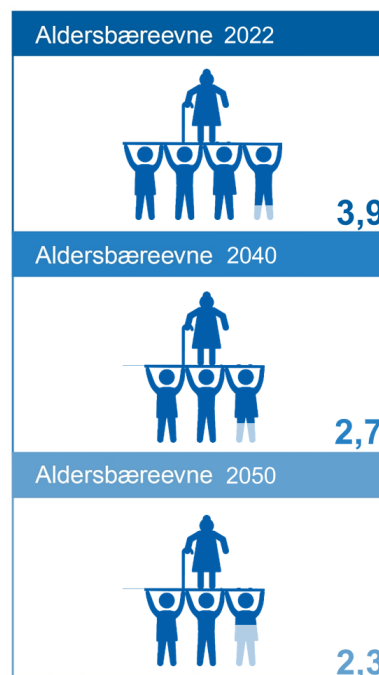
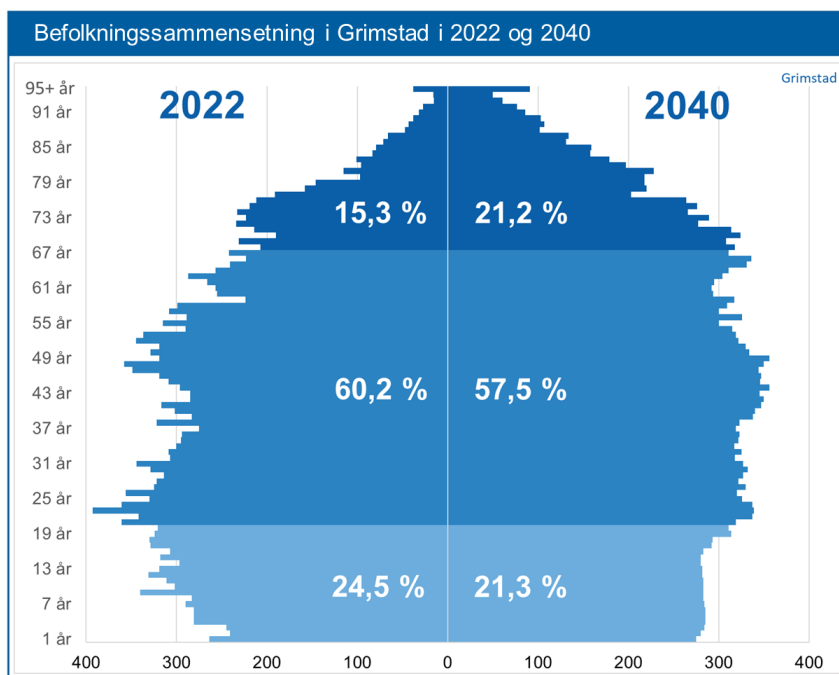
Den aller største befolkningsveksten vil som figuren viser komme fra aldersgruppen 25-34 år, der det framskrives at befolkningen vil øke med omkring 25 prosent mot SSBs framskrivninger for 2030 (uten Morrow). Antallet barn i aldersgruppen 0-5 år vil tilsvarende stige med ca. 16 prosent. I 2030 estimeres det i underkant av 5600 barn i denne aldersgruppen, noe som kun er litt under Arendalsregionens historiske toppunkt på 5692 barn for aldersgruppen 0-5 i 2013.

Antallet barn i aldersgruppen 6-15 år forventes å øke med 10 prosent sammenlignet med SSBs framskrivninger for 2030, men aldersgruppen vil likevel ikke vokse sammenlignet med 2022. Grunnen til dette er at Arendalsregionen har hatt et stort fall i fødsler fra toppen på slutten av 2000-tallet – da ble det normalt født 850-900 barn i året i regionen, mens det i 2019-2021 har blitt født 700-750 barn i året. I dag er barn fra høyfødselsperioden i aldersgruppen 6-15, men i 2030 vil barna som ble født i 2015-2024 være i aldersgruppen 6-15 år, og det ville dermed ha vært et betydelig fall i antall barn i denne aldersgruppen uten Morrows etablering.

Selv med økning i antallet barn som Morrow vil føre til, vil ingen av de tre aldersgruppene med mindreårige oppnå høyder over det man har sett før. Det vil derimot alle de voksne aldersgruppene, 25-34 år, 35-49 år, 50-64 år og 65+, og befolkningen som helhet.

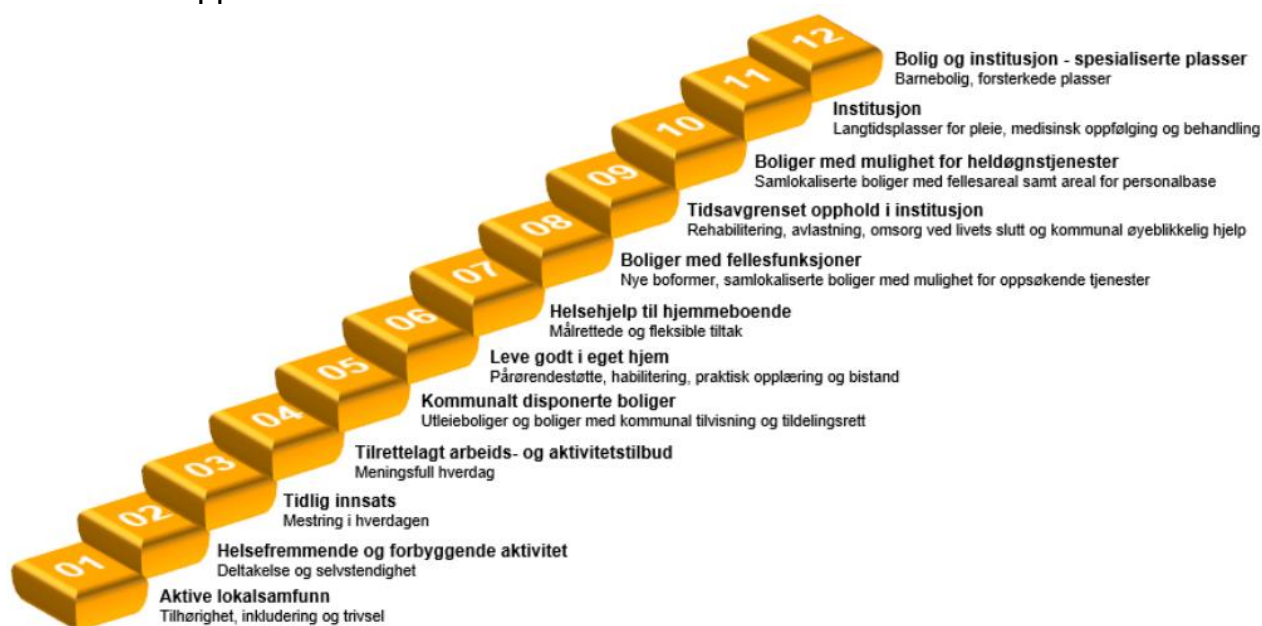
2.3 Aldersbæreevne

Aldersbæreevnen viser forholdet mellom den yrkesaktive befolkningen (20-60 år) og den eldre befolkningen (67+), og er viktig for framtidens økonomiske bæreevne og for velferdstilbud og helse- og omsorgstjenester. Aldersbæreevnen i Grimstad har sunket fra 5,3 i 2010 til 3,9 i 2022. Prognosene tyder på ytterligere fall frem mot 2040. Med dagens befolkningsprognose vil aldersbæreevnen falle til 2,7 i 2040. Grimstad kommer likevel noe bedre ut enn Agder for øvrig. Den raskt aldrende befolkningen er grunnlaget for eldrereformen, en nasjonal reform man kan lese mer om [her](#).

Kilde: SSB

2.4 Innsatstrapp

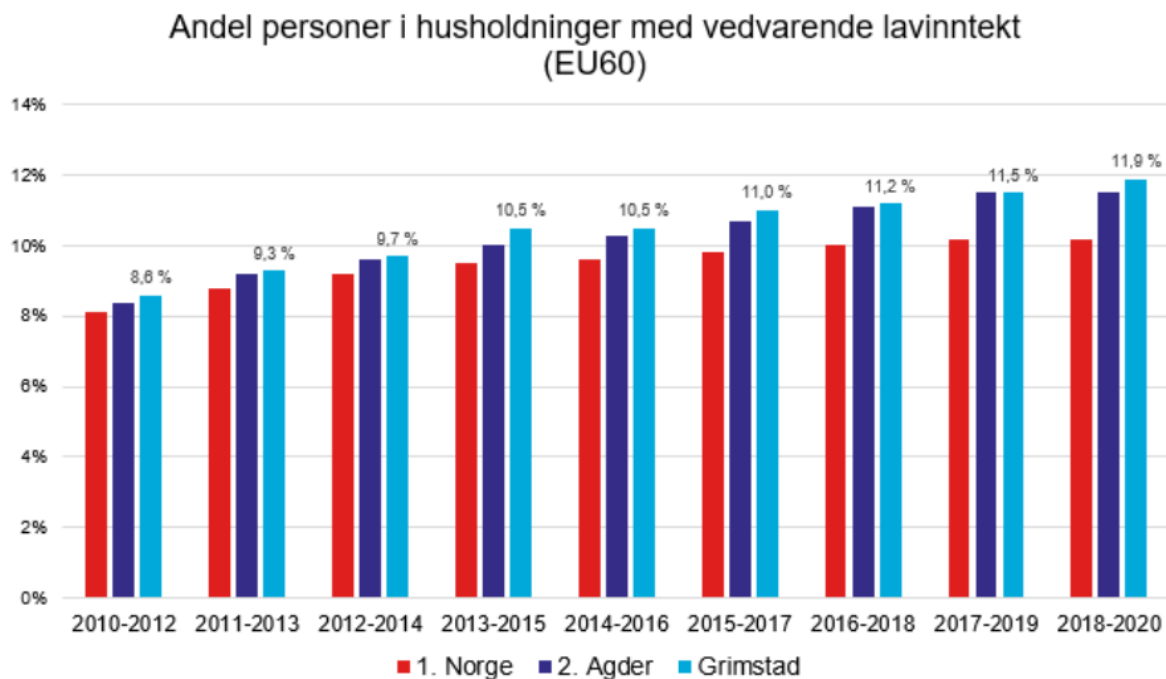

Innsatstrappen viser en oversikt over tilbud og tjenester i lokalsamfunnene (trinn 1) og i kommunen (trinn 1-12). Trappen synliggjør hva som finnes av tilbud og hvilket nivå av inngripen det vil være i innbyggernes liv.

De laveste trinnene viser tjenester til alle innbyggere uten vedtak, de neste gjelder vedtaksbaserte tjenester som gruppetilbud eller hjemmebaserte tjenester. De høyeste trinnene i trappen gjelder institusjonsbaserte tjenester. Du kan lese mer om Grimstad kommunes arbeid med innsatstrappen [her](#).

2.5 Vedvarende lavinntekt

Lavinntekt er beregnet etter OECD-standard og målt etter henholdsvis 50% og 60% prosent av medianinntekten. Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse, og forskning har vist at det er en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand. Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvopplevd helse, sykdom og for tidlig død.

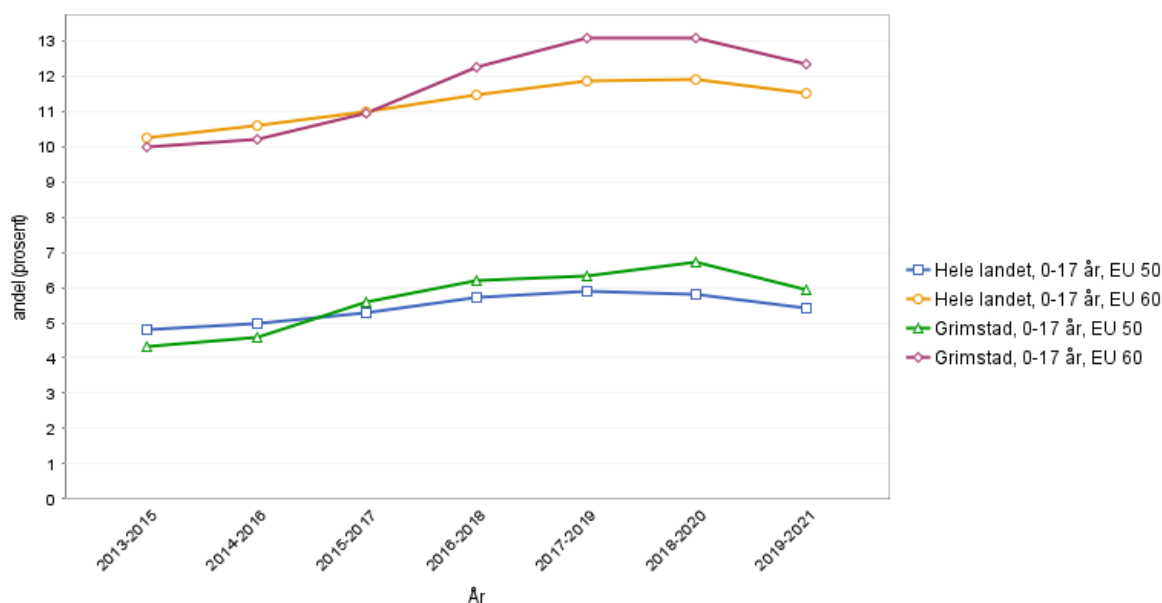

Kilde: SSB

2.5.1 Barn og unge i lavinntektsfamilier

Andel barn og unge som vokste opp i vedvarende lavinntekt (lavere enn 60% av medianen i tre sammenhengende år) økte i Grimstad fra tidlig 2000 tallet fram til 2020. De siste årene har andelen stabilisert seg og i 2021 lever rundt 12% av alle barn og unge under 18 år i familier i vedvarende lavinntekt. Dette er omtrent på landssnittet.

Figuren under viser utvikling i andel under 18 år som vokser opp i vedvarende lavinntekt i Grimstad og i landet som helhet (SSB).

I samme periode har det vært en økning i andel barn av sosialhjelpsmottakere i Grimstad. I 2021 vokser drøye 7% av barn og unge i Grimstad opp i familier der foresatte mottar sosialhjelp (kommune helsa statistikkbank, 23). Tall fra NAV Grimstad viser at antall familier med barn som har mottatt økonomisk sosialhjelp minst en gang siste seks måneder har økt fra 120 i 2019 til 169 i 2023. Dette gir en økning i antall barn som vokser opp i familie som har mottatt økonomisk sosialhjelp tilsvarende fra 212 barn i 2019 til 374 barn i 2023 (NAV Grimstad, 2023).

2.6 Helserelatert atferd

Helserelatert atferd er atferd som har en kjent innvirkning på helsen over tid. Fysisk aktivitet, kosthold, rusmiddelbruk og seksualatferd, er eksempler på atferd som vi vet påvirker helse og levealder i befolkningen. Helserelatert atferd henger sammen med miljøet vi lever i og viser en klar sammenheng med sosioøkonomisk status. Helserelatert atferd er altså ikke bare et resultat av personlige valg, men er også nært knyttet til miljø og levekår.

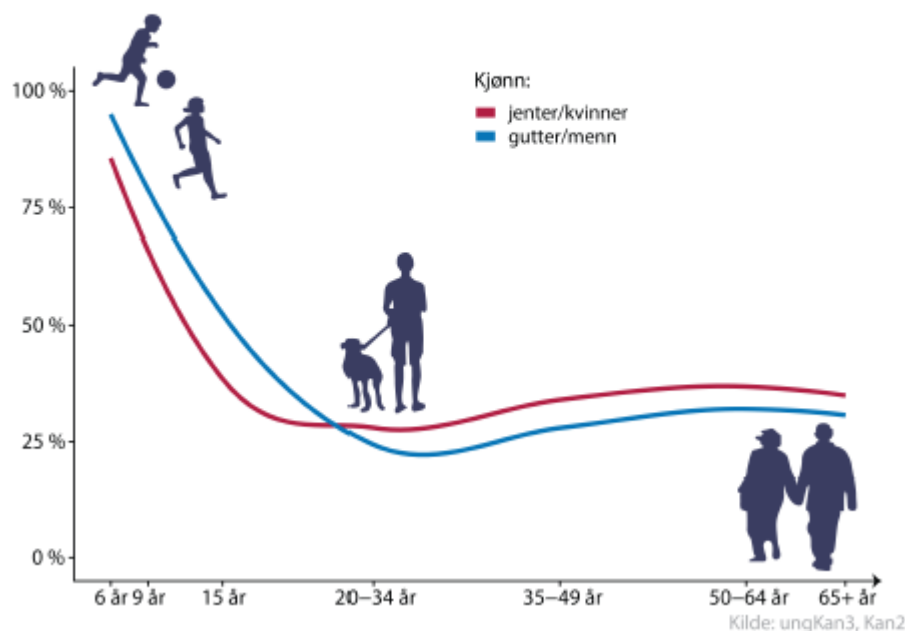
2.6.1 Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet fremmer god helse og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av en rekke sykdommer og tilstander som bl.a. muskel- og skjelettplager, hjerte- og karsykdommer, enkelte kreftformer og type 2-diabetes. Fysisk aktivitet har dessuten en positiv effekt på vår psykiske helse. Fysisk inaktivitet derimot, regnes som en av de viktigste årsakene til tidlig død i den vestlige verden.

Helsedirektoratet anbefaler at barn og unge under 18 år er moderat fysisk aktive minimum 60 minutter daglig. Aktiviteten kan deles opp i bolker. For voksne og eldre er anbefalingene minimum 150 minutter moderat aktivitet hver uke, eller minimum 75 min aktivitet med høy intensitet hver uke. Anbefalingene går også på å redusere stillesitting, dette gjelder for alle aldersgrupper (Helsedirektoratet, 2019).

I Norge oppfylder de fleste yngste barna anbefalingene om fysisk aktivitet. Men andelen synker raskt med økende alder og er lavest blant ungdom og unge voksne. Figuren under viser objektivt målt fysisk aktivitetsnivå fordelt på kjønn og alder.

Figur 1. Andel som oppfyller minimumsanbefalingene om fysisk aktivitet, fordelt etter kjønn.

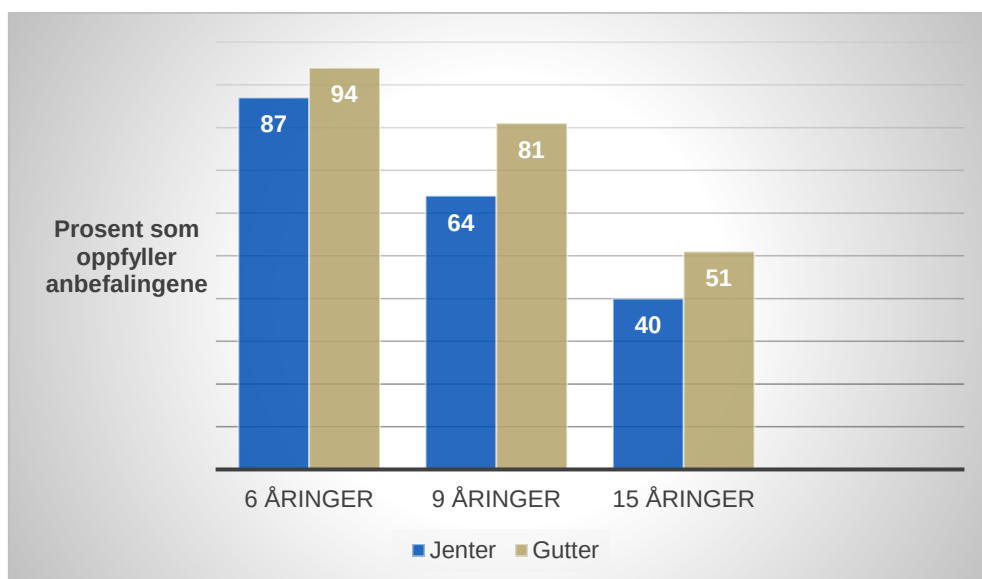

I 2020 la regjeringen fram en handlingsplan for fysisk aktivitet der målet er å øke andelen som oppfyller anbefalingene med 10% innen 2025 og 15% innen 2030. Agder fylkeskommune har fulgt opp med målsetting om 15 % økning i befolkningens fysiske aktivitet innen 2030.

2.6.2 Status i barnebefolkningen i Norge og Grimstad

Andel av befolkningen som oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet, synker kraftig fra 6 år til 15 år. Mens ca. 90% av 6-åringene er fysisk aktive minst 60 minutter om dagen, gjelder dette bare for rundt 50% av 15 åringene. Det er flere gutter enn jenter som oppfyller anbefalingene. Dette gjelder på alle alderstrinn. Aktivitetsnivået i barnebefolkningen i Norge har vært stabilt i perioden 2005 til 2018 (Folkehelseinstituttet, 2019).

Tabellen under viser den prosentvise andelen på landsbasis som oppfyller de statlige anbefalingene om minimum 60 minutters daglig moderat fysisk aktivitet ved 6, 9 og 15 år.

(Folkehelseinstituttet, 2022).

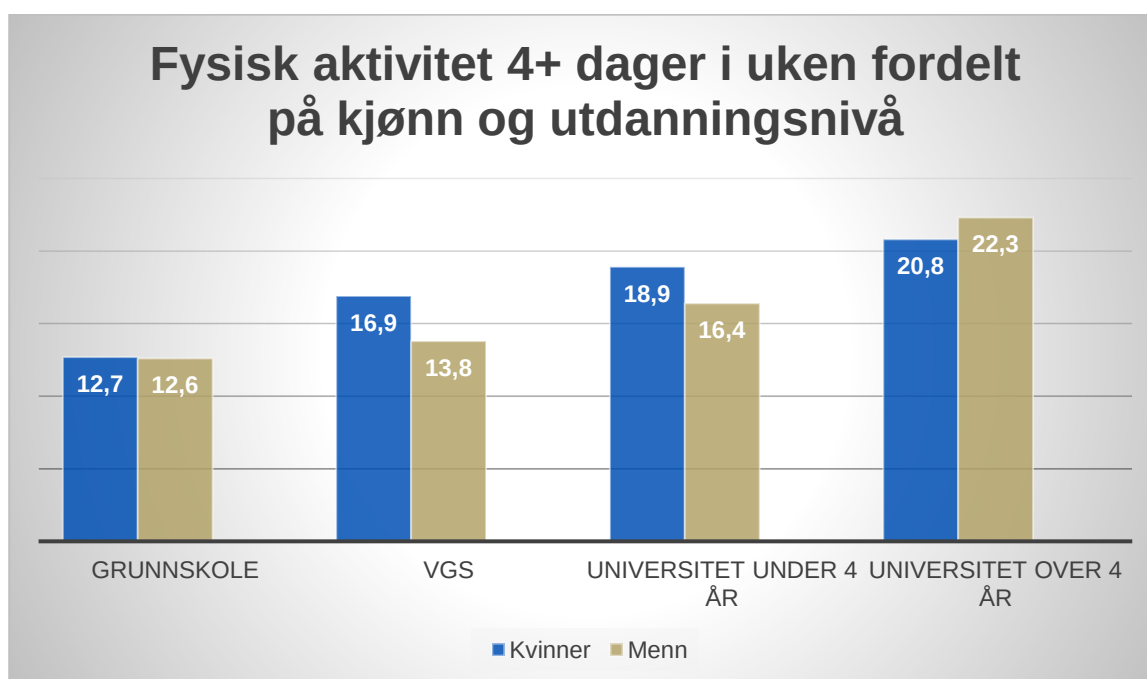
67 % av ungdomsskoleelevene og 57 % av videregående elevene i Grimstad oppgir at de er så fysisk aktive at de blir andpustne eller svette minimum tre ganger i uka. Samtidig oppgir 47% av 5.-7.klassingene og 73% av ungdomsskoleelevene å bruke mer enn tre timer om dagen, utenom skolearbeid, på skjerm-aktivitet. Dette er en kraftig økning fra tidligere år og indikerer at svært mange av ungdommene i Grimstad tilbringer mye av dagen sittende (Ungata, 2022).

2.6.3 Status i voksenbefolkning i Norge og Grimstad

Det fysiske aktivitetsnivået fortsetter å synke fra 15 år til voksen alder. 32% av voksenbefolkningen i Norge oppfyller anbefalingen om minimum 150 min ukentlig moderat fysisk aktivitet (Helsedirektoratet, 2019). Det er noe flere kvinner enn menn som oppfyller minimumsanbefalingene, og personer i gruppen med høyest utdanning har omtrent dobbelt så stor sannsynlighet for å oppfylle anbefalingene som gruppen med lavest utdanning.

Rundt 19 % av befolkningen i Grimstad over 18 år rapporterer minimum 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4 eller flere dager i uken (Folkehelseinstituttet, 2020). Det er langt flere i gruppen med høy utdanning enn i gruppen med lav utdanning som rapporterer høyt nivå av fysisk aktivitet

Figuren under viser prosentvis fordeling av fysisk aktivitet 4 + dager i uken, minimum 30 min for kvinner og menn i ulike utdanningsgrupper i Agder (Folkehelseinstituttet, 2020).

(Folkehelseinstituttet, 2020).

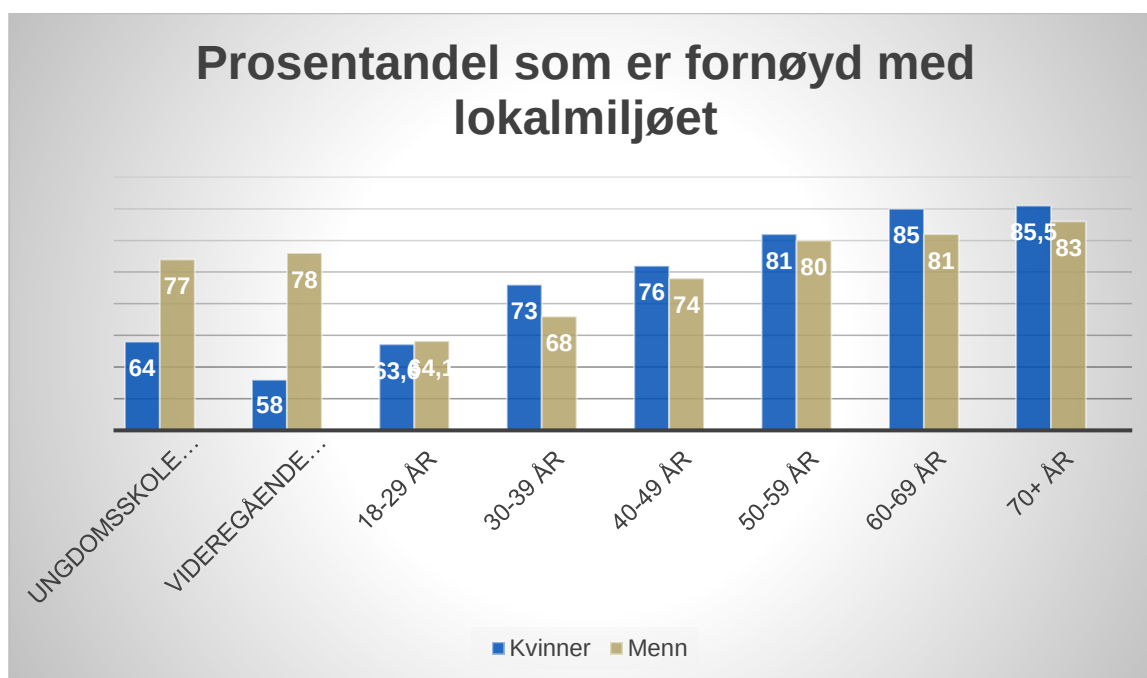
Også blant studentene er det mange som er for lite fysisk aktive. 32% av de mannlige studentene og 27% av de kvinnelige mosjonerer en gang i uka eller sjeldnere (SHoT, 2022).

2.7 Lokalmiljø

Lokalmiljøet er viktig for folkehelse i alle aldersgrupper. Tilgang til fritidstilbud, åpne møteplasser, natur og friområder og opplevelse av trygghet, er viktige faktorer i gode lokalmiljø. Lokalmiljøet skaper identitet og tilknytning og er viktig for sosial og fysisk utfoldelse. For barn og ungdom er lokalmiljøet spesielt viktig da de bruker lokalmiljøet mer og på en annen måte enn voksengenerasjonen.

Ungdata undersøkelsene 2013-2022 viser at de fleste ungdomsskoleelever er fornøyd med lokalmiljøet sitt, men andel fornøyde viser en synkende tendens. I 2022 oppgir 67 % av ungdomsskoleelevene å være fornøyd med lokalmiljøet sitt mot 77 % i 2013. Guttene i Grimstad er mer fornøyd enn jentene (Korus, 2022). Når det gjelder voksne, oppgir 76% av befolkningen stor grad av trivsel i nærmiljøet. De yngste voksne (18-29 år) er langt mindre fornøyd enn de eldre voksne. Mens bare 64 % av de yngre voksne opplever å trives svært godt, gjelder dette for over 80% i de eldste gruppene (60-69 og 70+) (Folkehelseinstituttet, 2020).

Tabellen viser prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet sitt i ulike aldersgrupper. For ungdomsskole og videregående er tallene hentet fra Grimstad, for 18 + er tallene på Agder nivå.

(Korus, 2022 og Folkehelseinstituttet 2020).

Opplevelse av trygghet i nærmiljøet er viktig for livskvalitet og bruk av omgivelsene. 94% på 5.-7.trinn, 81% av ungdomsskoleelevene og 89 % av videregående elevene opplever at det er trygt eller ganske trygt å ferdes i nærområdet sitt. Andelen voksne som i stor grad føler seg trygge i lokalmiljøet er noe høyere i Grimstad enn i Agder for øvrig. 88% opplever i stor grad å føle seg trygge. De yngste voksne, og spesielt unge kvinner, opplever minst grad av trygghet i lokalmiljøet. Opplevelse av trygghet stiger med økende alder og er høyest i gruppa 60-69 år. Opplevelse av trygghet varierer også med utdanningslengde og kjønn. Lav utdanning henger sammen med lavere

opplevelse av trygghet, høy utdanning med større opplevelse av trygghet. Menn opplever større grad av trygghet i lokalmiljøet enn kvinner (Folkehelseinstituttet, 2020).

Voksne i Grimstad er fornøyd med kultur og idrettstilbudet i kommunen. 83 % oppgir å ha god, eller svært god tilgang til kultur- og idrettstilbud, signifikant høyere enn gjennomsnittet i Agder på 78%. Kvinner er gjennomgående mer fornøyd enn menn med tilbudet og det er de med høyest utdanning og gruppen 60-69 år som er mest fornøyd med tilbudet. Ungdataundersøkelsen (2022) viser at 76% av ungdomsskoleelevene er svært eller nokså fornøyd med idrettsanleggene og 71% med kulturtilbudet i kommunen. Mange ungdom savner imidlertid lokaler der de kan treffe andre unge på fritida.

For utdypende informasjon om tilfredshet med lokalmiljø for ungdom og voksne henvises til Ungdata og Ungdata junior fra 2022 og Fylkeshelseundersøkelsen fra 2019.

2.8 Boligsosiale behov

Det er i hovedsak tre grupper som Grimstad kommune bosetter i kommunale boliger: mennesker med psykisk helse og rusutfordringer, eldre med behov for tilrettelagt bolig og som av ulike årsaker ikke kan eie eller leie på privat marked og flyktninger. Flyktninger bosettes hovedsakelig i privat innleide bolig. Per i dag har kommunen cirka 130 aktive leieforhold på det private markedet. Dette tallet er stadig økende grunnet flyktningssituasjonen i Ukraina.

Boligkontoret tildeler kommunal bolig etter søknad. Tildelingskriteriene for kommunal bolig er at søker må ha vært folkeregistrert og bosatt i Grimstad siste 2 år og ha helsemessig, sosiale og/eller økonomiske utfordringer som gjør det vanskelig å eie eller leie bolig på det private markedet. I Grimstad har vi få kommunale boliger sett opp mot antall innbyggere, og ved tildeling er det den søkeren som er mest vanskeligstilt som får tildelt bolig først.

Frem til nå har en tildeling av kommunal bolig vært en tildeling, ikke et vedtak som kan påklages. Har kommunen ingen egnet bolig til søker og de får avslag, er det ingen klageadgang. Med den nye boligsosiale loven, som spesifiserer kommunens ansvar for vanskeligstilte på boligmarkedet, er det mulig at denne praksisen må endres. Dersom det blir mulighet for klageadgang, vil statsforvalter være klageinstans. Klagesaker kan medføre lange ventelister.

Brukergruppe	Antall
Psykisk helse og rus	44
Eldre	73
Flyktninger	25

2.9 Frivillighet

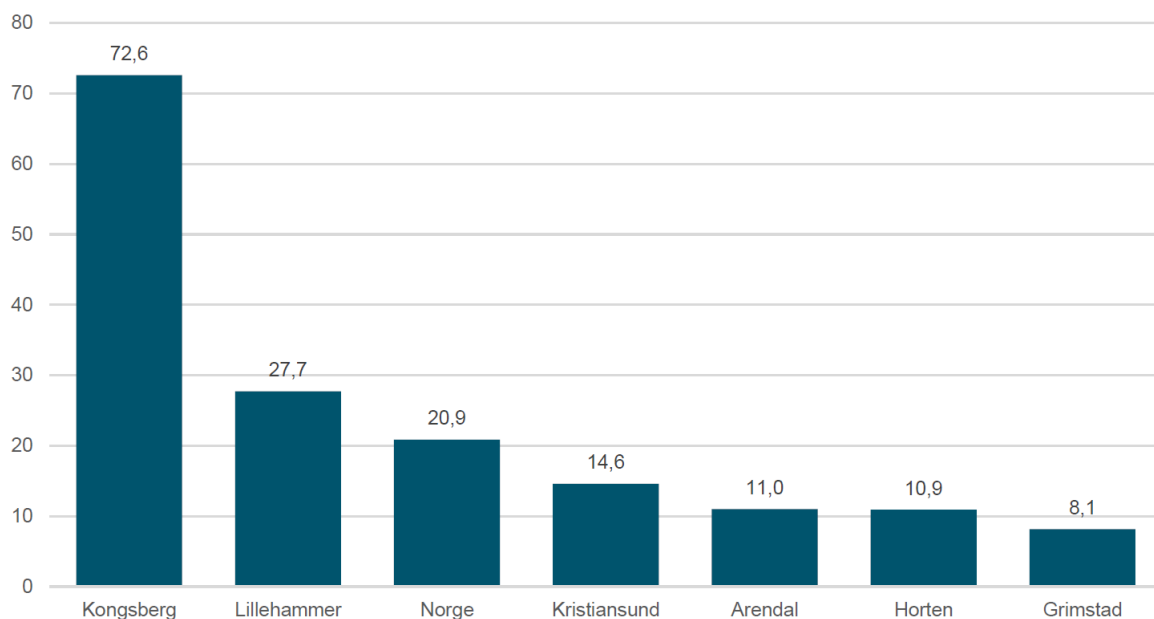
Frivillige organisasjoners engasjement og aktiviteter styrker samfunnet vårt, og gir oss et mangfold av løsninger som myndighetene ikke kan skape alene. Velferden skal ikke baseres på frivillig arbeid og frivillighet erstatter ikke lønnet arbeidskraft i velferdstiltak. Vi trenger likevel frivillighet

fordi den tilfører en annerledes og ekstra kvalitet. Frivilligheten springer ut fra folks frie vilje og lyst til å engasjere seg, til beste for seg selv og samfunnet.

Frivillighet er viktig for det lokale kulturlivet. Her presenteres aktivitetstall basert på kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner, samt medlemstall for seks kulturaktiviteter med et stort samlet medlemstall og lag i svært mange kommuner: Kor, korps, historielag, husflidlag, kunstlag og deltakere på voksenopplæringskurs.

Mva.-refusjon er utledet av brutto driftsutgifter eller faktiske mva.-utgifter for frivillige lag og organisasjoner. Tallene sier derfor noe om den frivillige aktiviteten på kulturfeltet i kommunen. For mva.-refusjonsordningen er det kun plukket ut organisasjoner som jobber innen kunst og kultur. Omsøkte midler kan variere fra år til år, men her beskrives tildelinger i perioden 2015-2019. Frivillige organisasjoner i Grimstad mottok i denne perioden i snitt 187 000 i mva.-kompensasjon. Det utgjør 8,1 kroner per innbygger og er lavere enn landsgjennomsnittet på 20,9 kroner per innbygger.

Aktørene som mottok mest mva.-refusjon i Grimstad var: Selskapet for Grimstad bys vel, Kystlaget Terje Vigen, Musikkens Venner Grimstad, Fjære og Grimstad Skolekorps, Grimstad Musikkorps, Fjære Historielag, Grimstad Motorveteraner, Grimstad Teaterverksted og Holvika Skolemusikk.

3 Kompetansebyen

Et godt liv og utdanningsløp skapes gjennom en oppvekst der barn og unge opplever en aktiv og medvirkende hverdag i trygge omgivelser. Kommunen må skape gode rammer rundt barn, unge og studenter ved å tilrettelegge for gode overganger mellom utdanningsløpene gjennom tidlig innsats og forebyggende arbeid.

Oppvekstforhold som familieforhold, barnehage, skole og nærmiljø, er avgjørende for barn og unges helse, trivsel og framtidsmuligheter. De fleste barn og unge i Grimstad har gode oppvekst- og levekår, men det er tegn til at andelen som faller utenfor på ulike måter, er økende. Ungdata undersøkelsen fra 2022 viser en økning i psykiske plager hos ungdomsskoleelevene i kommunen. Familieforhold er sentralt i forhold til relasjoner, økonomi og framtidige muligheter. Kvalitet på barnehager og skoler er viktig for trivsel, utjevning, helse og skoleprestasjoner.

3.1 Barnehager i Grimstad

Det er en stor overvekt av private barnehager i Grimstad. Tall fra 2021 viser at det er 29 barnehager i kommunen. Av disse er fire barnehager kommunale. Med den høye andelen private barnehager som utgjør 83,3 prosent, skiller Grimstad seg fra gjennomsnittet i resten av landet. På landsbasis er det i 2021 en fordeling i form av 47,5 prosent kommunale barnehager og 52,5 prosent private barnehager. For Grimstad har den høye andelen private barnehager blant annet betydning for grad av innflytelse på drift og kvalitetsutviklingsarbeid i de fleste av barnehagene. Tilskuddene til private barnehager beregnes ut fra hvor økonomisk effektivt vi driver de kommunale barnehagene. Med den høye andelen private barnehager, blir det i et økonomisk perspektiv derfor viktig at kommunen driver de kommunale barnehagene så økonomisk effektivt som mulig.

3.1.1 Utdanning

Oversikten viser at i underkant av 50 prosent av de ansatte i Grimstadbarnehagene har en pedagogisk utdanning. Med dette ivaretas pedagognormen (14 barn per pedagog).

Kommunale barnehager har høyere antall faglærte assistenter enn de private. Barnehageloven stiller ikke krav til utdanning for assistentstillinger, men kommunen som barnehageeier har prioritert assistenter med fagutdanning.

3.1.2 Spesialundervisning

Barn som ikke har begynt på skolen, har rett til spesialpedagogisk hjelp hvis de trenger det. Retten gjelder uansett om de går i barnehage eller ikke. Spesialpedagogisk hjelp kan være trening, stimulering eller støtte til de som jobber i barnehagen. Når foreldre er bekymret for utviklingen til et barn, kan kommunen og PP-tjenesten vurdere å gi råd om hva barnet trenger. Før barnet får spesialpedagogisk hjelp, må kommunen fatte et enkeltvedtak.

Tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne har et annet formål enn spesialpedagogisk hjelp. Det gjelder kun for barn med nedsatt funksjonsevne. Formålet er å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne kan nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på lik linje med andre barn og få likeverdige utviklings – og aktivitetsmuligheter. Eksempler på dette kan være at et barn

trenger ekstra personalressurser for å kunne delta i barnehagens utflukter eller dersom barnet har behov for teleslynge for å delta i samlingsstund. Det fattes vedtak også i forbindelse med tilbud om tilrettelegging.

3.1.3 Tilstanden knyttet til tilrettelegging

Basil-rapporten fra 2021 viste at det var 26 barn med tilrettelegging, hvilket gir en svak økning i behovet for tilrettelegging. Prosentvis andel i Grimstad er 2,2% som ligger noe over det nasjonale snittet på 1,9%.

Det er ikke et mål for kommunen å ha lavest mulig andel barn i barnehage med tilrettelegging. Høy kompetanse hos barnehagepersonalet kan redusere behovet for tilrettelegging, men det er også viktig å sikre at barn med vansker får hjelp. Det er viktig å så tidlig som mulig fange opp barn som trenger hjelp, men det er mange som opplever at det for lang tid før barna får hjelp. De fleste barn som har særskilte opplæringsbehov, blir fanget opp tidlig av hjelpeapparatet og barnehagen. Mindre vansker blir ifølge Statped derimot ikke alltid oppdaget like lett. Tidlig innsats er også viktig for barn med mindre vansker; blant annet for at vanskene ikke skal få store konsekvenser senere i skoleløpet. Med tidlig innsats kan vi også forebygge skjev utvikling, sosiale vansker, lærevansker og frafall i skolen og at man faller utenfor arbeidslivet som voksen.

Årsakene til for sent hjelp kan være mange. Målet må være å få ned ventetiden og skape bedre flyt mellom hjelpeinstansene. Kommunens strategi for å sikre god tverrfaglig innsats er å organisere tjenester knyttet til barn og unge i samme sektor.

3.2 Skoler i Grimstad

3.2.1 Resultater i grunnskolen

Grunnskoleopplæringen skal legge grunnlaget for og bidra til den enkeltes muligheter for å fullføre og bestå videregående opplæring. Tabellen under viser grunnskolepoeng til avgangselever i ungdomsskolen de siste fem årene fordelt på Grimstad, Agder og landet for øvrig.

Grunnskolepoeng på 10. trinn i grunnskolen

Indikator og nøkkeltall - alle eierformer	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt, Grimstad	42,6	41,5	41,6	43,3	42,8	44,2
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt, Aust-Agder og Agder*	41,3	41,3	41,5	42,3*	42,6	42,8
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt, Nasjonalt	41,4	41,8	42,0	43,2	43,3	43,4

Tall i tabellen er hentet fra Statistikkbanken til Utdanningsdirektoratet og viser grunnskolepoeng. Agder er markert med stjerne for å vise at dette er et gjennomsnitt av det nye Agder-fylket.

Grunnskolepengene økte uvanlig mye i 2019-20. Dette har sannsynligvis sammenheng med koronapandemien og at alle eksamener har blitt avlyst årene etter dette. Erfaringsvis ligger standpunkt karakterer noe høyere enn eksamens karakterer. For å gå dypere inn i stoffet og se på trender fra bla nasjonale prøver, viser vi til kvalitetsmelding 2019-2020- Den årlige tilstandsrapporten for grunnskolen i Grimstad.

3.2.2 Skolefravær og mobbing

Så langt finnes det ikke sikre tall på omfang og utvikling av skolefravær i Norge. Signalene fra skoler og PPT nasjonalt, regionalt og lokalt i Grimstad er at skolefravær og skolevegring er økende, og at flere yngre barn blir berørt.

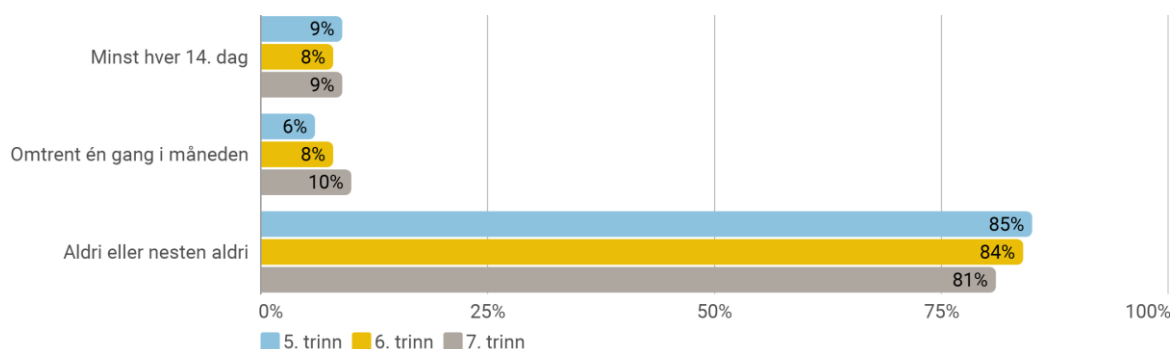
Skolefravær har ulike årsaker, og i tillegg kan det være flere årsaker til elevers fravær som gjør bildet komplekst. Noen av årsakene er knyttet til diagnoser, andre til psykisk helse/og eller familieforhold, noen til mobbing og skolemiljø.

Mobbing regnes gjerne som gjentatte hendelser der én eller flere med hensikt skader eller utsetter noen for ubehag. Mobbing kan skje på mange måter, som for eksempel gjennom utestenging, trusler, plaging eller direkte vold. Å bli utsatt for mobbing kan ha store konsekvenser, både her og nå og senere i livet. Forskning har påvist at elever som blir mobbet, har to og en halv gang så stor risiko for ufrivillig skolefravær som andre elever. Denne sammenhengen har vist seg å være sterk på barneskolen, men noe svakere på ungdomsskolen.

I Ungdata junior blir barna bedt om å tenke på de siste månedene og angi hvor mange ganger de har blitt stengt ute, blitt plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritiden. Det store flertallet rapporterer at dette aldri eller nesten aldri skjer dem. Men et mindretall forteller at de er utsatt for slike krenkelser nokså hyppig. På landsbasis er det rundt ni prosent som sier at de er utsatt for dette omtrent hver 14. dag eller oftere.

Tenk på de siste månedene. Har du blitt stengt ute, plaget eller truet av andre barn på skolen eller i fritida? (Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag)

Antall svar: 660

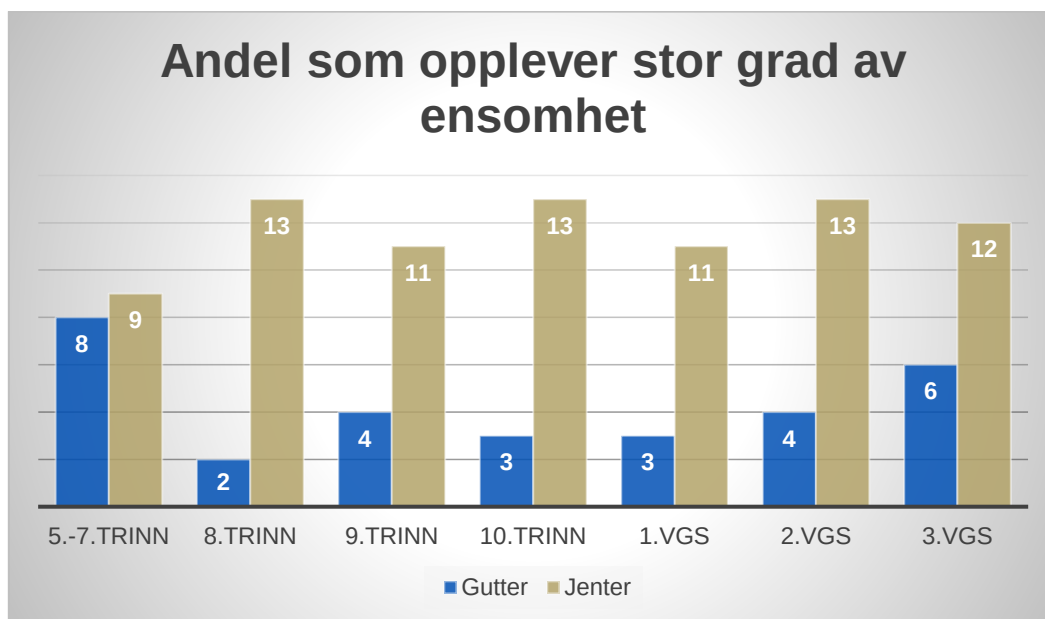

3.2.3 Barn og unges forhold til foreldre og venner

De fleste barn og unge opplever å ha gode relasjoner til foreldre. Mellom 82 og 87% av elevene på 5.-7 trinn (svært fornøyd), ungdomstrinnet og videregående skole oppgir at de er fornøyd med foreldrene sine. Guttene er gjennomgående noe mer fornøyd med foreldrene enn jentene, med unntak av 3.trinn videregående der opplevelsen er lik for gutter og jenter.

Digitale medier har endret noe av måten ungdommene er sammen på. Sosiale medier har gitt ungdom en ny arena å være sammen på og det er mindre vanlig å være ute med venner på kveldstid. Det er bekymringsfullt at andel elever som oppgir at de har fortrolige venner har sunket på ungdomsskolene i Grimstad i 2022. 15% av elevene på ungdomsskolen og 10% på 5.-7.trinn oppgir at de ikke tror de har minst en fortrolig venn. Mellom tre og 13 prosent av elevene på 5.-7 trinn og ungdomsskolen rapporterer at de er ofte/veldig ofte (barnetrinnet) eller veldig mye plaget av ensomhet (ungdomstrinnet). På ungdomstrinnet oppgir i tillegg rundt 15% å være ganske mye plaget av ensomhet. Jentene rapporterer gjennomgående mer ensomhet enn guttene.

Figuren viser andel som er mye plaget med ensomhet på de ulike trinn (Ungdata 2022, Korus)

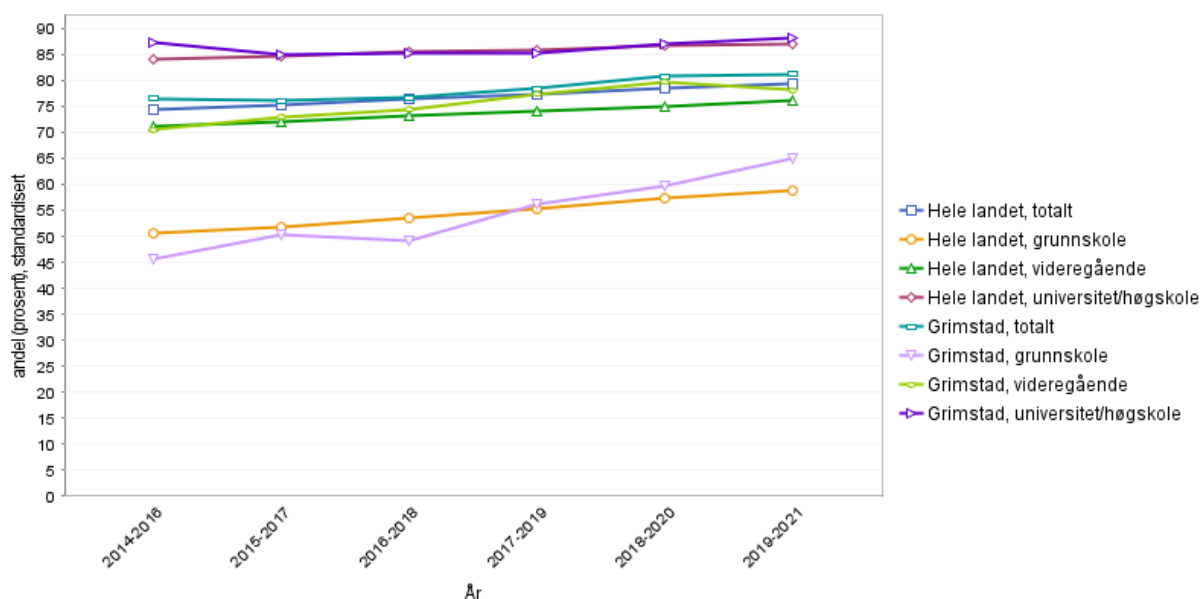
3.3 Gjennomføring av videregående skole

Det er et mål at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring slik at de oppnår en yrkeskompetanse eller studiekompetanse i form av et vitnemål eller et fag- eller svennebrev. Utdanning er avgjørende for muligheter på arbeidsmarkedet og sentralt for enkeltindividets personlige utvikling. Resultater fra ungdomsskolen i form av grunnskolepoeng er den viktigste enkeltfaktoren som kan forutsi om eleven vil fullføre videregående skole (Udir, 2019).

På landsbasis har det vært en utfordring at en stor andel ikke gjennomfører videregående skole. Det blir stadig færre jobber som ikke krever formell utdanning. Det blir dermed økende alvorlig å stå uten formell studiekompetanse. De siste 15 årene har andelen som fullfører økt både i Grimstad og i landet som helhet. Gjennomføringsgraden i videregående skole etter 5 år (6 år for yrkesfag) ligger nå på rundt 80% nasjonalt og 82% i Grimstad (SSB). Gjennomføringsgrad varierer med kjønn, studieløp og elevenes oppvekstvilkår. Det er flere jenter enn gutter som gjennomfører videregående skole. Studieforberevende utdanningsprogram har høyere gjennomføringsgrad enn yrkesforberegende. Det er imidlertid store forskjeller innen de ulike yrkesfagene. Gjennomføringsgrad på videregående skole er i stor grad avhengig av oppvekstforhold og er ulikt fordelt i befolkningen. Det har vært en positiv økning i andel gjennomført for gruppen som har vokst opp i hjem med det laveste utdanningsnivået i Grimstad de siste årene. Frafallet er likevel

langt større hos elever med foreldre som har grunnskole som høyeste utdanning, enn hos elever med foreldre med høyskole eller universitetsutdanning.

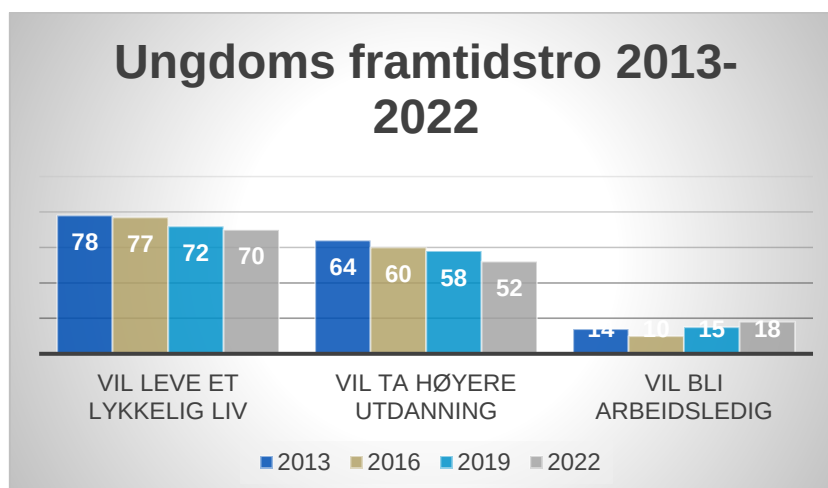
Figuren viser utvikling i andel gjennomført videregående skole etter foreldrenes utdanningsnivå (kommunehelsa statistikkbank, 2023)

3.4 Framtidsoptimisme

Det er en tydelig landsdekkende trend hos ungdommene som tyder på mindre framtidsoptimisme enn tidligere. Denne tendensen ser vi også i Grimstad. Flere tror de vil bli arbeidsledige og færre tror de vil leve et godt og lykkelig liv. Mens guttene i større grad enn jentene tror de kommer til å oppleve arbeidsledighet, har jentene lavere forventning om et langt og lykkelig liv. 18 % av ungdomsskoleelevene i Grimstad tror de kommer til å oppleve arbeidsledighet. Andelen ungdomsskoleelever som tror de vil leve et lykkelig liv synker fra 78% i 2013 til 70% i 2022 (Korus, 2022).

Figuren under fra Ungdata 22 viser tendensen til mindre framtidstro blant ungdommene.

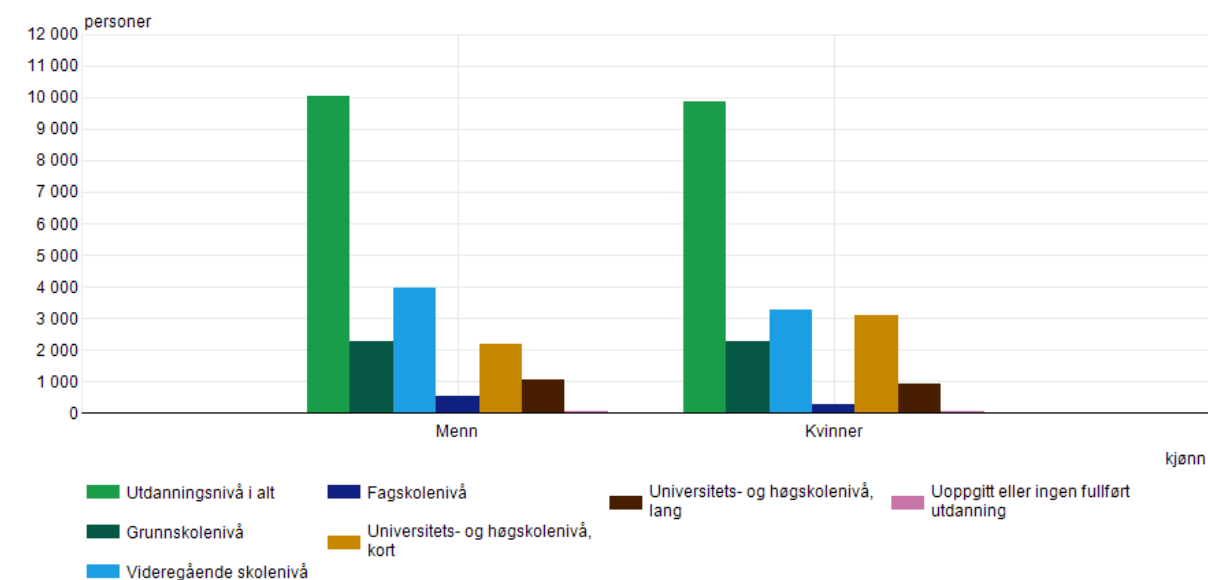

3.5 Utdanningsnivå i befolkningen

I Grimstad fordeler utdanningsnivået seg for personer over 16 år som i søylediagrammet under.

4522 har grunnskolenivå som høyeste fullført utdanningsnivå, 7211 videregående skolenivå, 5270 universitets- og høgskolenivå (kort) og 1985 har universitets- og høgskolenivå (lang). 99 personer har ingen fullført utdanning eller uoppgitt.

09429: Personer 16 år og over, etter nivå og kjønn. Personer 16 år og over, Grimstad, 2022.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.6 Studenter

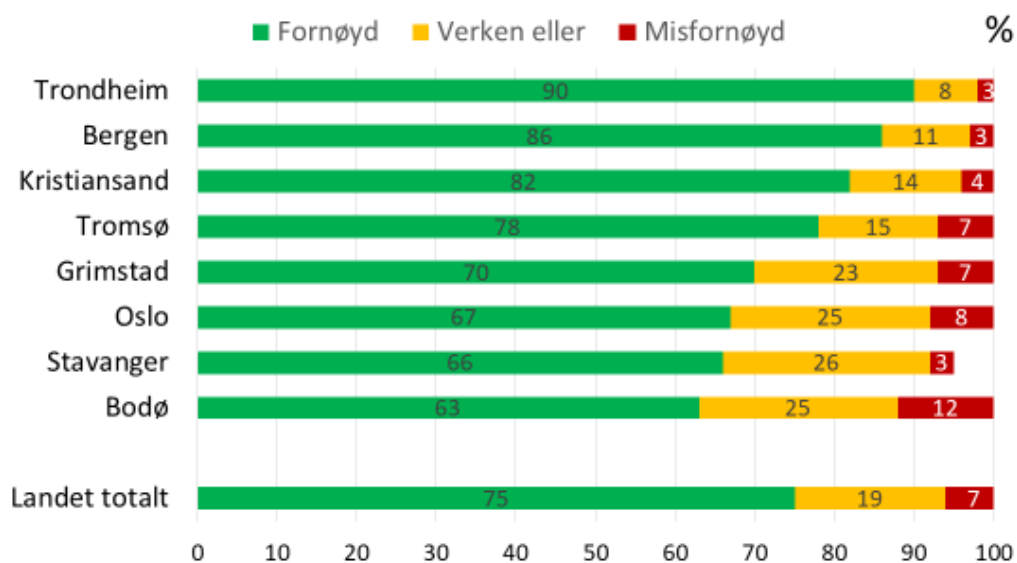
3.6.1 SHOT-undersøkelsen (Studentenes helse og trivselsundersøkelse)

SHoT kartlegger studentenes helse og trivsel i bred forstand, hvor formålet er å gi innsikt i hvordan studentene har det og hvordan velferdstilbudet til studenter kan bedres. Undersøkelsen har et intervall på fire år, og ble gjennomført i 2014, 2018 og 2022 – med en tilleggsundersøkelse i 2021 for å kartlegge hvordan studentene hadde det gjennom koronapandemiens første år.

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHOT) viser studentene på UiA ved campus Grimstad og Kristiansand sin selvrapporterte helse og trivsel. Undersøkelsen er fra 2022, og har en svarprosent på 35,1 (2509 svar). Undersøkelsen viser at de fleste studentene trives på studiet, har et godt studentmiljø og er generelt tilfreds med studiebyen.

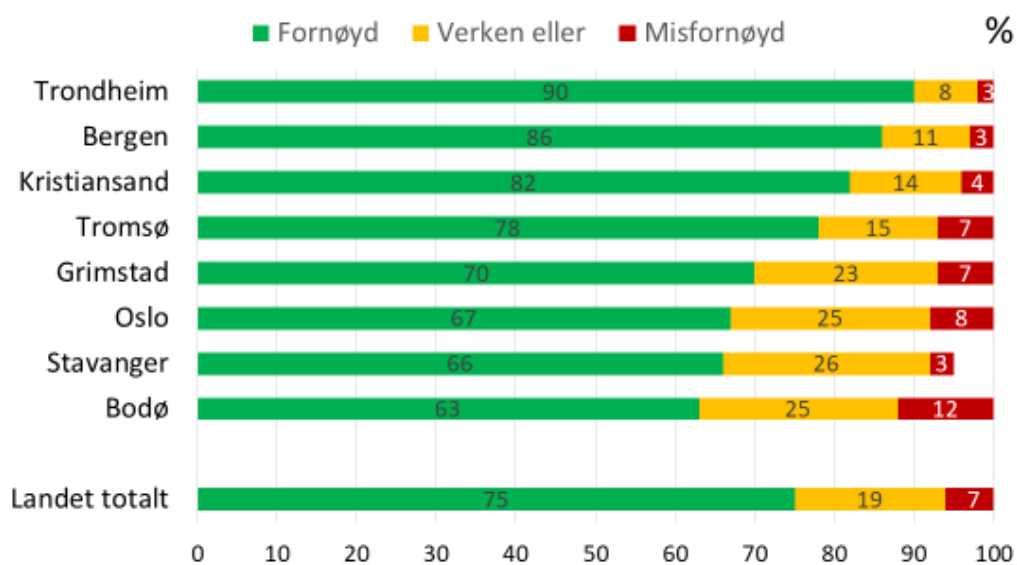
Grimstad scorer derimot dårligst av alle studiebyene på helsetilbud, kulturtilbud og kollektivtilbud.

Tilfredshet med studiebyen totalt

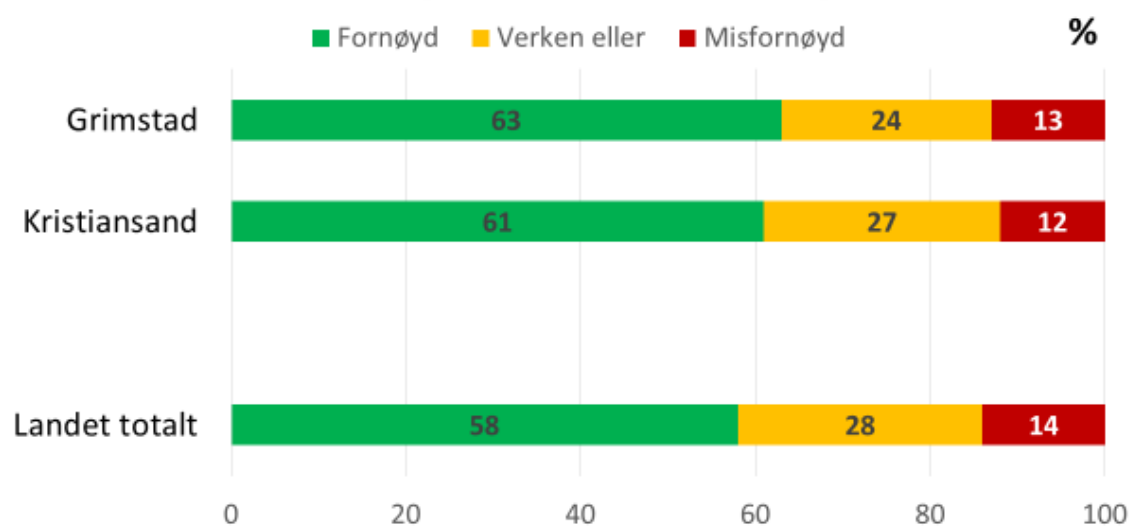
SHOT

Tilfredshet med studiebyen totalt

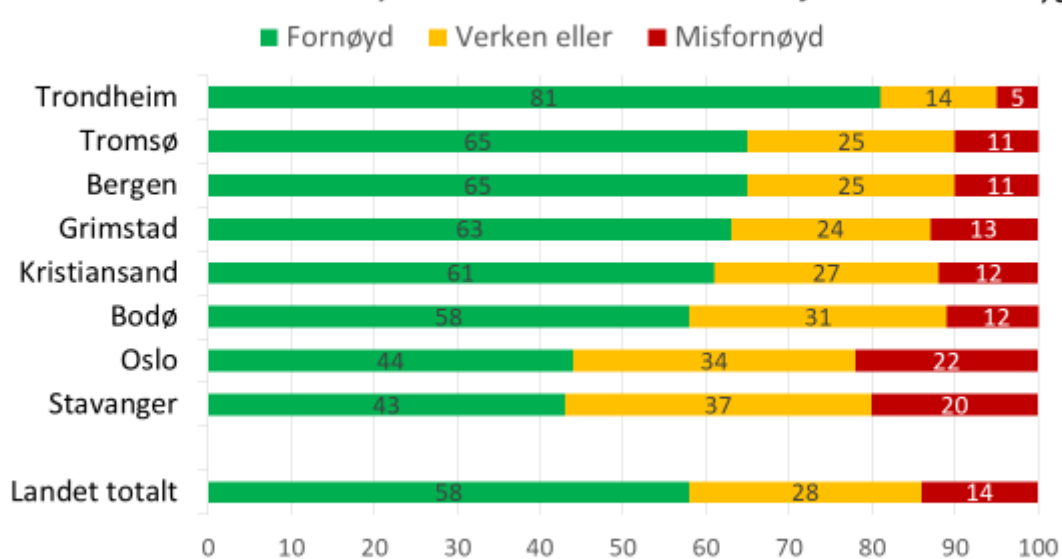
SHOT

Hvor fornøyd er du med studentmiljøet?

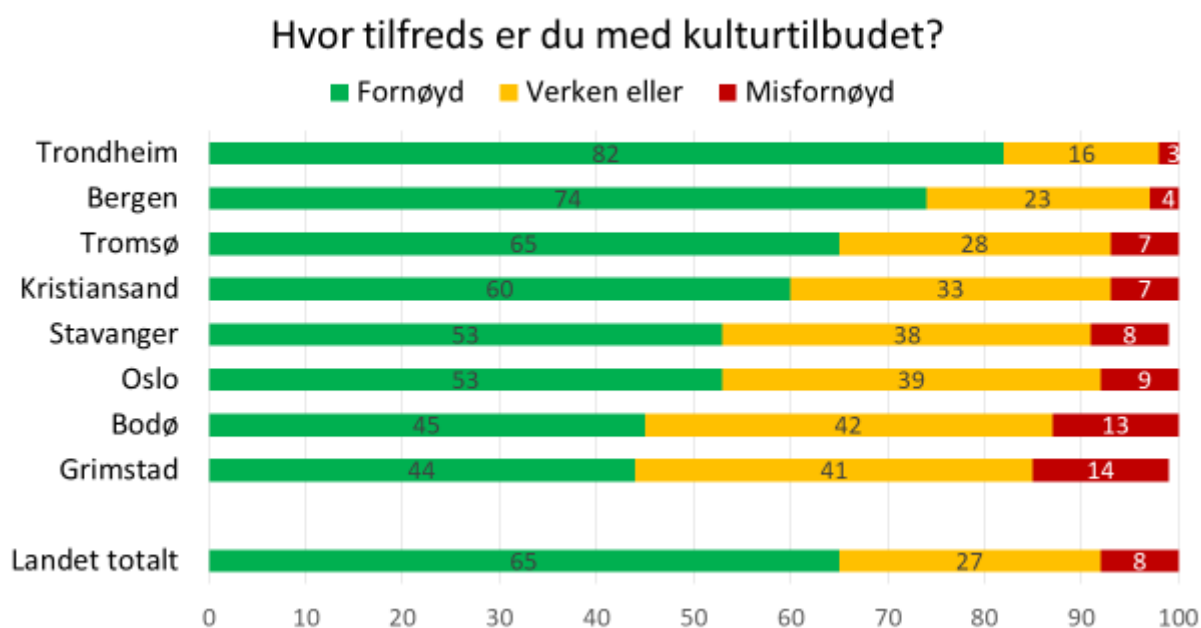
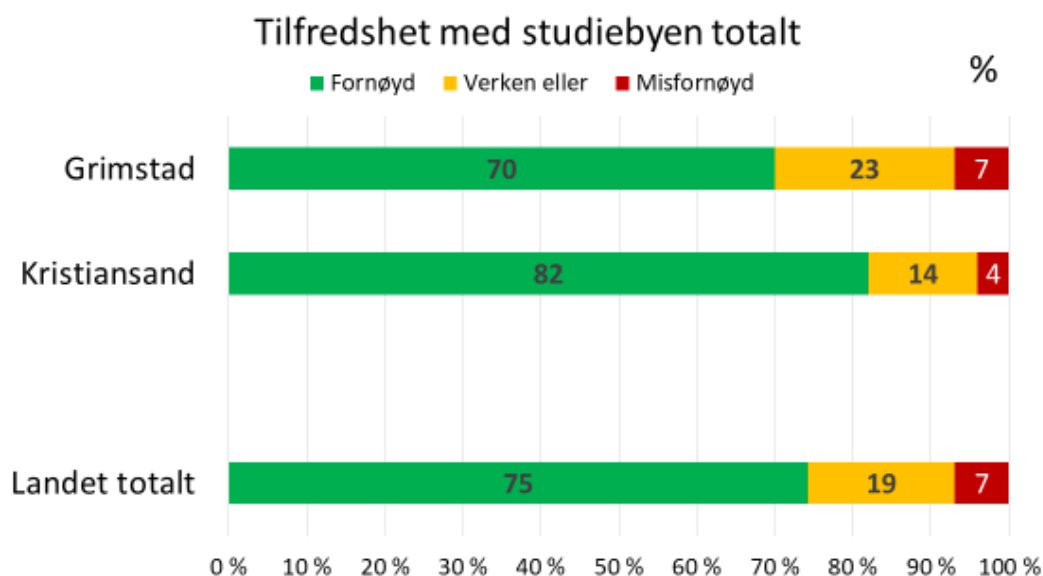

SHOT

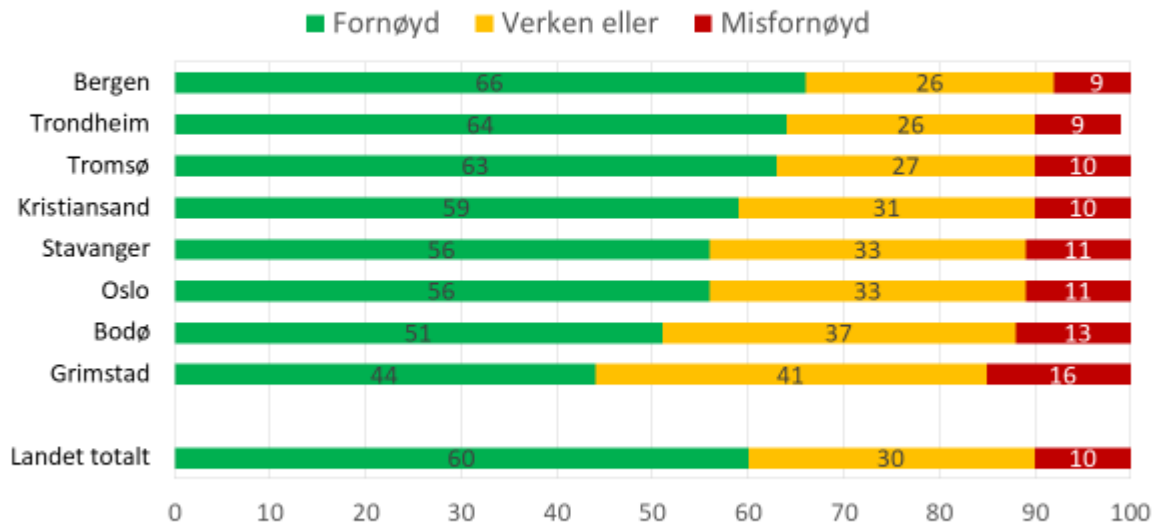
Hvor fornøyd er du med studentmiljøet?

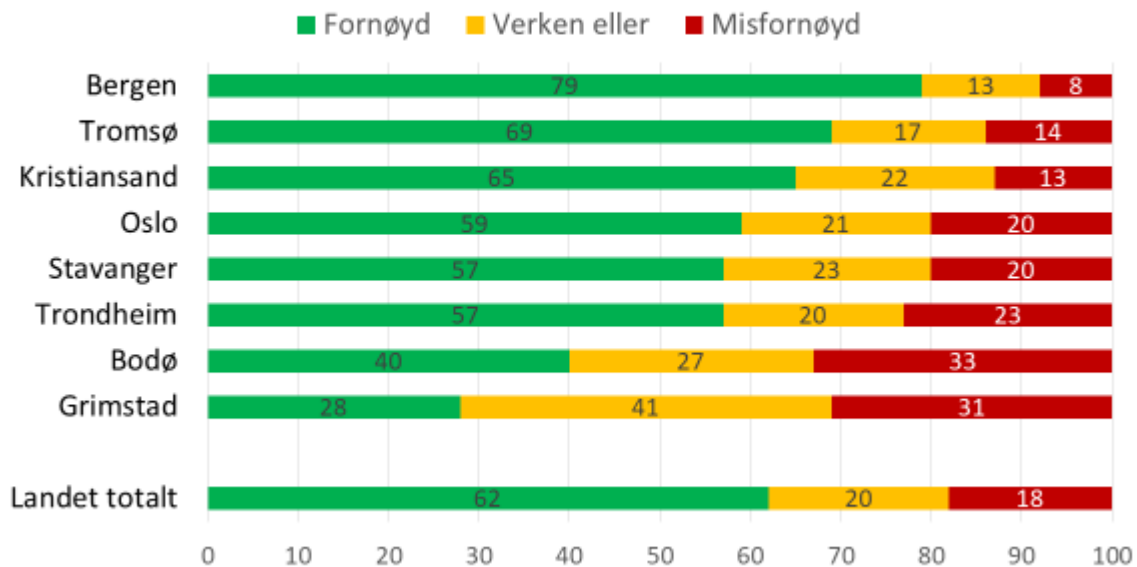
SHOT

Hvor tilfreds er du med helsetilbudet?

Hvor tilfreds er du med kollektivtilbudet?

3.7 Ringvirkninger av Morrow etableringen

3.7.1 Kompetansebehov

Det er stor etterspørsel etter lærlinger og andre nyutdannede fra den tradisjonelle industrien innen fagdisiplinene som er relevant for batteriverdikjeden. Dette bidrar til at det per dags dato i liten grad er mulig å dekke inn det regionale sysselsettingsbehovet via rekruttering av nyutdannede. Fagskolen og de videregående skolene i Arendalsregionen mener imidlertid at de har mulighet til å skalere opp relevante utdanningsløp. Flaskehalsen ligger i rekrutteringen til relevante

utdanningsløp. Gjennomføringen av fulle fagutdanninger tar imidlertid relativt lang tid. På kort sikt bør og er hovedfokus for utdanningsinstitusjoner derfor å utvikle etter- og videreutdanningsløp for å styrke batterikompetansen til arbeidskraft som hentes fra tradisjonell prosessindustri (i inn- og utland), samt videreutvikle lokal kompetanse for bedrifter som «vrir seg» mot batteriverdikjeden.

En lav andel av lokal arbeidskraft ved oppstart betyr imidlertid ikke at en langsiktig fokus på utvikling av regional kompetanse og økt rekruttering til relevante fagdisipliner er mindre viktig for Arendalsregionen og Agder. Det er spesielt to grunner til det. For det første kan tilgangen på lokalkompetanse tiltrekke andre bedrifter i batteriverdikjeden, som muliggjør dannelsen av en sterk batteriklynge i regionen. For det andre vil tilgangen på lokal kompetanse redusere utskiftingstakten i arbeidsstokken, noe som vil redusere kostnader for både Morrow og kommunene rundt.

En vellykket satsing på kompetansebygging i regionen vil kreve en felles langsiktig og systematisk innsats fra industrielle aktører, utdanningsaktørene, NAV Agder, kommunen og fylkeskommunen. Når det gjelder innholdet i utdanningene, er det allerede etablert et godt samarbeid mellom Morrow og Fagskolen i Agder for å utvikle skreddersydde etter- og videreutdanningskurs. Det er imidlertid fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til kompetansen Morrow kommer til å ha behov for, og teknologien i næringen er forventet å utvikle seg i et høyt tempo. Det blir derfor viktig at Morrow kontinuerlig har en tett dialog for å tilpasse utdanningstilbudet og etter hvert som de lærer om kompetansebehovet.

En tett dialog med hensyn til innretning av forskningsaktivitet MIL (Mechatronics Innovation Lab) og andre relevante aktører vil videre være viktig for å styrke den teknologiske spisskompetansen regionalt. Videre pekes det på at det å tilby nærings-ph.d., som innebærer et formalisert samarbeid om et doktorgradsprosjekt mellom en bedrift, en ansatt i bedriften og et universitet eller høyskole, kan være hensiktsmessig både for Morrow og en bredere batteriklynge.

3.8 Fagskolen i Agder

Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på et nivå over videregående opplæring. For å komme inn på fagskole må man ha bestått videregående opplæring, eller ha tilsvarende realkompetanse.

Fagskolen samarbeider tett med næringslivet og kommunal sektor for å kunne tilby aktuelle og praksisnære utdanninger, og gir en kompetanse som kan tas i bruk uten ytterligere opplæringstiltak.

Fagskoleutdanninger har et omfang på 30 til 120 studiepoeng.

Skolen har ca. 500 studenter og 40 ansatte, og tilbyr en rekke studier som heltid, deltid eller som nettstudium.

Fagskolen i Agder er en fagskole med et variert fagmiljø. Fagskolen tilbyr studier innen tre hovedretninger: helse og oppvekstfag, maritime fag og tekniske fag. I tillegg tilbys det studium i veiledning av lærlinger som går på tvers av de tre hovedretningene.

3.9 UiA Grimstad

På universitetets campus i Grimstad finner man 3500 studenter fordelt på seks fakulteter og avdeling for lærerutdanning. Hoveddelen av studentene i Grimstad tar studier innenfor fagfeltene teknologi og helsefag.

Grimstad kommune og Universitet i Agder samarbeider på mange områder. Kommunen er opptatt av å ivareta vertskapsrollen for universitetet på en god måte slik at Grimstad er en attraktiv universitetsby.

UiA og Grimstad kommune har samarbeidet over lengre tid for å utvikle Universitetsbyen Grimstad. Den første handlingsplanen for Universitetsbyen Grimstad ble vedtatt av kommunestyret i april 2013. Studenter på mastergradsstudiet i innovasjon og kunnskapsutvikling gjennomførte høsten 2018 et samskapingsprosjekt sammen med Grimstad kommune, Grimstad næringsforening og UiA. Arbeidet resulterte i innspill i prosessen av utformingen av ny handlingsplan for Universitetsbyen Grimstad. Studentene mente at aktørene involvert i utviklingen av Universitetsbyen bør jobbe agilt. Prosessene bør være smidige og tilpasningsdyktige.

I desember 2019 [vedtok kommunestyret i Grimstad](#) at:

1. Videre arbeid med Universitetsbyen Grimstad organiseres ved at Grimstad kommune, i samarbeid med UiA, oppretter en styringsgruppe, en ressursgruppe, og en prosjektbank/arbeidsgrupper i tråd med anbefalingene fra samskapingsprosjektet gjennomført i 2018.
2. Videre arbeid med basere seg på følgende målsettinger:
 - Grimstad er en attraktiv vertsby for universitetet
 - Det er god samhandling mellom universitetet og næringsliv
3. Universitetsbyen Grimstad vil primært konsentrere seg om vertsbyfunksjoner og lokal tilrettelegging. Samtidig ønsker Grimstad å bidra til et godt regionalt samarbeid. UiA har signalisert at man vil ta initiativ til en FoUol-strategi som er regionalt orientert, og Grimstad kommune støtter dette initiativet.

I arbeidet med Universitetsbyen Grimstad er det viktig å inkludere studenter og ansatte på UiA med tilhørighet til Grimstad, samt representanter fra Grimstad kommune og Grimstad næringsliv. For å få innspill fra disse aktørene, ble det avholdt en workshop i januar 2020 hvor det ble arbeidet med spørsmålet: Hvilke konkrete tiltak bør universitet, næringsliv og kommune sammen jobbe med for å øke studenttrivsel og attraktivitet?

Satsingsområder i handlingsplanen

I etterkant av workshopen, ble innspillene gjennomgått av studenter og ansatte på UiA, representanter fra kommunen og næringslivet.

I første omgang skal det jobbes videre med:

- **Tilrettelegging av uteområder**
 - Campusparken:
UiA, SiA og STA har gitt innspill til Grimstad kommune i arbeidet med utvikling av [Campusparken](#)
 - Campusområdet:
Det er behov for å forbedre uteområdene på campus. Området utenfor studentkantina har prioritet for utvikling.
- **Skilting - Logo - Lys**
 - Synliggjøre gang- og sykkelvei til sentrum for studenter og til UiA for innbyggere og besøkende

- Synliggjøre attraktive steder i Grimstad for studentene. Sette opp kart på universitetscampusen.
- [UiA-logoer](#): UiA-logoer er blitt brent inn i asfalten i en rundløype som går fra UiA, ned til sentrum og opp til UiA igjen. Dette er en ledetråd og markerer veien mellom sentrum og til UiA for studenter, besøkende og andre. Det er også for å skape undring i byen over hva dette er og for å markere at Grimstad er en universitetsby.

- **Ta byen i bruk**

- Eksterne lokaler i sentrum:
Da koronasituasjonen oppsto i mars 2020 og avstandskrav gjorde det umulig å samle alle studenter på campus, leide UiA eksterne lokaler (blant annet Kulturhuset) i Grimstad til undervisning. Dette gjorde det mulig for flere studenter å møtes fysisk og unngå at all undervisning måtte bli digital. Det gjorde også at flere studenter ble kjent med sentrum.
- Studentvennlig by:
Næringsvirksomheter i Grimstad har gått sammen om en ordning hvor det tilbys studentrabatter i butikker, og hvor studentene kan bruke restauranter, kafeer og andre spisesteder som leseplasser. Les mer om dette [her](#).
- Aktiviteter i byen for studentene:
I samarbeid med [Grimstad Min By](#) og de ulike student-/linjeforeningene på UiA skal det ses på mulighetene for å legge til rette for flere aktiviteter og arrangementer for studentene i byen. Koronasituasjonen har begrenset iverksetting av flere av de foreslåtte tiltakene.

- **Møteplasser**

- Studenter ved UiA er velkomne til å delta på Grimstad Næringsforenings arrangementer.
- Årshjul:
[Grimstad Næringsforening](#) og UiA samarbeider om å utarbeide et årshjul som inkluderer ulike møteplasser for studenter og ansatte på UiA og næringslivet i Grimstad. Noen av møteplassene vil fokusere på temaene som sommerjobber og samarbeid om bachelor- og masteroppgaver.
- Secrets of Grimstad
er inspirert av [Secrets of Kristiansand](#). Dette skal være en møteplass for tilflyttere til regionen og er et samarbeid mellom UiA, Grimstad kommune og Grimstad Næringsforening.
- [Start Connecting Agder](#):
Dette er en uformell møteplass, relasjons- og påfyllsarena for studenter, gründere og næringsliv der målsetting er å bidra til å synliggjøre Agders varierte næringsliv og kompetansemiljø, samt motivere til relasjonsbygging og samarbeid på tvers. Arrangementet samarbeider med UiAs linjeforeninger. Arrangeres årlig.

- **Offentlig transport:**

- Studentene i Grimstad er lite fornøyd med kollektivtransporttilbudet. Manglende rutetilbud og dyre bussbilletter hindrer studenter i å delta på blant annet sosiale- og kulturelle arrangementer. Det også utfordrende for studenter med praksisperioder i

arbeidslivet. Spesielt etterspørres bedre busstilbud på kveldstid og i helger mellom Grimstad og Kristiansand.

- **Studentråd:**

- Grimstad kommune har opprettet et studentråd som skal gi innspill på saker i Grimstad som angår studentene.

4. Næringsutvikling

Grimstad er den tredje største kommunen i fylket med en plassering langs kysten som gjør den til et attraktivt arbeids- og bosted. Universitet i Agder, Fagskolen i Agder, og andre kompetansemiljøer knyttet til Campus Grimstad gir kommunen en sentral rolle i den regionale og nasjonale utviklingen. Samtidig bidrar den voksende og mangfoldige befolkningen til nyskaping og sikrer tilgang til kompetanse for næringslivet.

Næringslivet i Grimstad er variert. Ikke bare er Grimstad en av fylkets viktigste landbrukskommuner, men byen er også en stolt vertskommune for fremtidsrettede industri- og teknologibedrifter. Grimstad har en lang historikk som sjøfartsby, og maritim næring har vært en viktig bærebjelke for utviklingen i Grimstad.

4.1 Sysselsetting

Grimstad har en lavere sysselsettingsandel enn gjennomsnittet for fylket.

20-66	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Grimstad	73,4	75,5	71,0
Agder	73,8	76,4	71,1
Norge	77,1	79,2	74,9

Kilde: Agder fylkeskommune

4.2 Sysselsetting etter utdanningsnivå

År	Høy	Ikke høy	Uoppgitt	I alt
2022	3948	5637	259	9844
2021	3991	5573	232	9792
2020	3660	5501	228	9389
2019	3416	5503	289	9208
2018	3284	5514	365	9161

4.3 Bo – og arbeidsmarkeder

Grimstad tilhører Arendal bo – og arbeidsmarkedsregion. 52,9% sysselsatte med bosted i Grimstad jobber i hjemkommunen. 20,6% jobber i Arendal, og 10,1% i Kristiansand. Det er flere som pendler ut av kommunen, enn inn.

Kommune/fylke	Innpendling	Utpendling
Kristiansand	583	1168
Arendal	1837	2369
Lillesand	341	518
Froland	255	169
Rogaland	58	213

Bosatte i Grimstad som jobber i Grimstad: 6098.

Kilde: Agder fylkeskommune

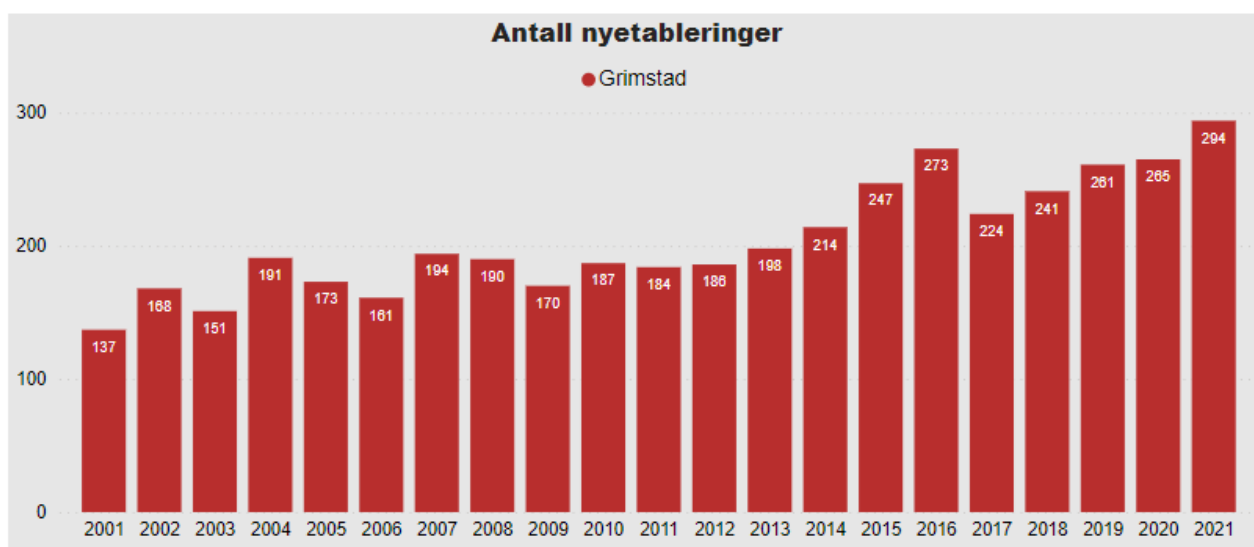
4.4 Sektorfordeling og ansattutvikling

Grimstad har tilnærmet lik andel ansatte i privat som snittet for Agder. Antall ansatte i privat sektor har økt med mer enn 700 personer de siste fem årene. (Kilde: Agder fylkeskommune)

Offentlig (prosentvis)	Privat (prosentvis)	Offentlig	Privat	I alt
37,28	62,72	3670	6174	9844

Kilde: Kommuneprofilen

4.5 Nyetableringer

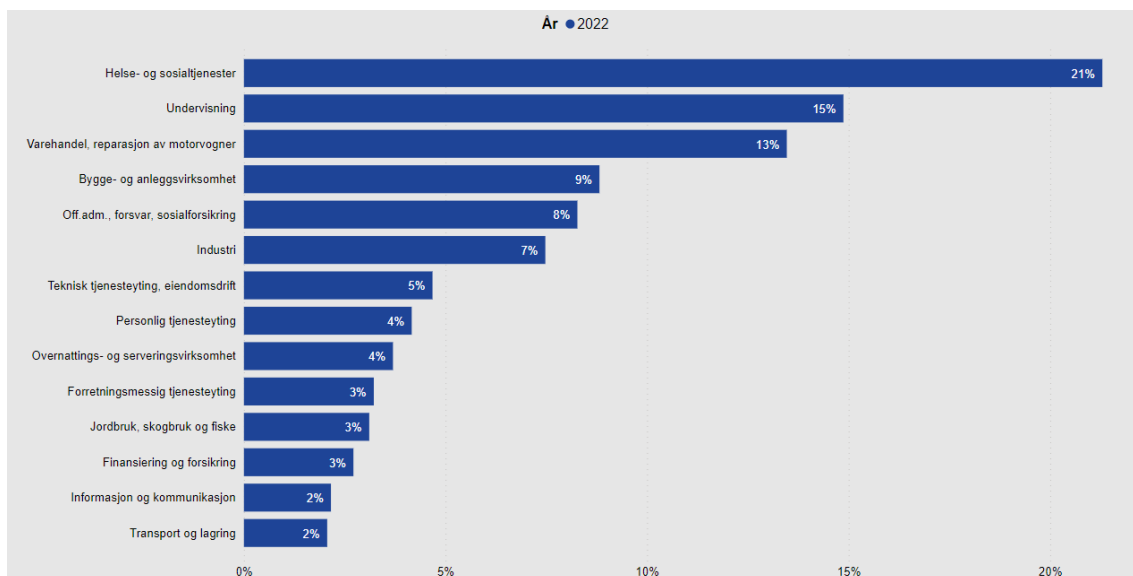

Kilde: Agder fylkeskommune

4.6 Næringsstruktur

Grimstad har et variert arbeids – og næringsliv. De største hovednæringene i Grimstad målt etter andel sysselsatte, er helse – og sosialtjenester, undervisning, varehandel og bygge – og anleggsvirksomheter. Grimstad har en større andel sysselsatte innen undervisning enn Agder generelt grunnet Universitet i Agder og Fagskolen i Agder.

Figuren under viser andel ansatte etter hovednæringer.

Kilde: Agder fylkeskommune

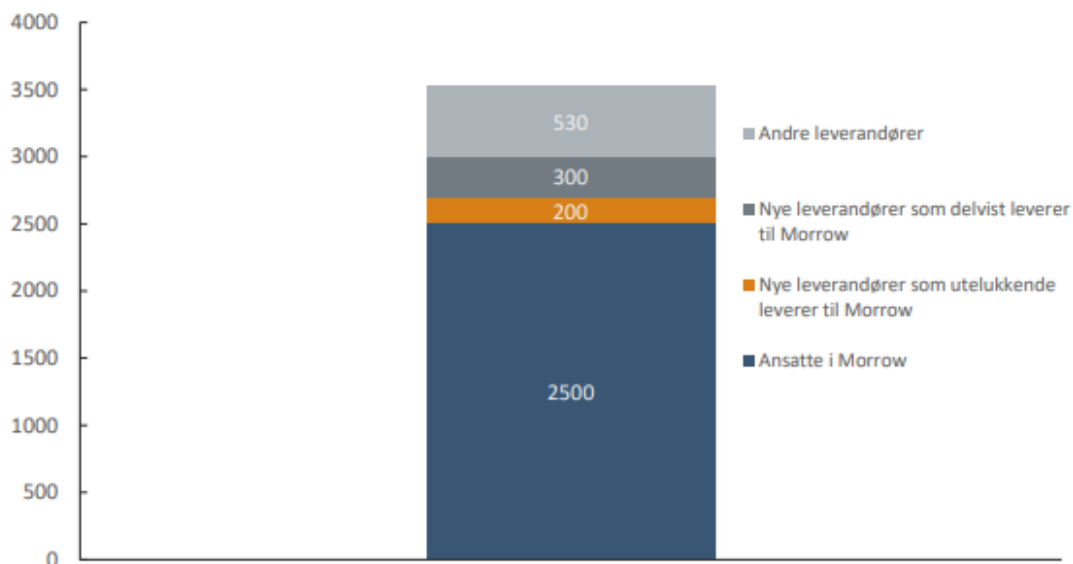
4.7 Ringvirkninger og samfunnseffekter av Morrows etablering

I forbindelse med etableringen av Morrows battericellefabrikk har Agder fylkeskommune og Arendal kommune identifisert et behov for å styrke beslutningsgrunnlaget for videre samfunnsplanlegging og tjenesteinnretning. Målet bak analysen er å fremskaffe kunnskap om samfunnseffekter for demografi og næringsliv som følge av etablering av batterifabrikk.

4.7.1 Sysselsetting

Samlet peker analyser på at Morrows aktivitet vil legge grunnlag for i overkant av 3500 sysselsatte i Arendalsregionen. Dette innebærer følgende kategorier:

- Ansatte hos Morrow
- Nye spesialiserte leverandører som vil lokalisere seg i regionen og utelukkende levere til Morrow
- Nye spesialiserte leverandører som vil lokalisere seg i regionen og delvis levere til Morrow
- Alle andre leverandører

I tillegg til de 3500 arbeidsplassene i Arendalsregionen vil etableringen resultere i 350 arbeidsplasser i resten av Agder, samt over 1100 arbeidsplasser nasjonalt, utenfor Agder.

Det er derimot stor usikkerhet knyttet til analysene. Europeisk batteriproduksjon er en relativt ny næring, og det er fortsatt usikkerhet knyttet til Morrows teknologi og produksjon. Derfor legger analysen frem to alternative scenarioer. I begge scenarioene antas det at Morrow vil ha 2500 ansatte, men graden av lokale vare – og tjenestekjøp endres. I lavscenarioet er det estimert rundt 2800 nye arbeidsplasser i regionen, mens det i høyscenarioet vil være rett under 4000. Dette er henholdsvis 22 prosent lavere og 12 prosent høyere enn hovedscenarioet med 3500 sysselsatte.

Til slutt tar analysen for seg ringvirkningene av utbyggingsfasen. Analysens estimeringer tilsier at Morrow nasjonalt vil legge grunnlag for 5400 sysselsatte hos både entreprenører og deres leverandører og underleverandører. Disse vil imidlertid ikke være varige effekter og vil derfor ikke inkluderes i boligkapitlet.

4.8 Reiseliv

Den samlede verdiskapingen fra reiselivet langs sørlandskysten i 2017 var på 2,7 milliarder kroner. Verdiskapning = Lønnskostnader + EBITDA (det vil si driftsresultatet før avskrivninger, finanskostnader og skatt). Verdiskaping er inntektene bedrifter sitter igjen med etter kjøp av varer og tjenester.

72 prosent av verdiskapingen er knyttet til foretak registrert i Kristiansand kommune. Arendal er den nest største bidragsyteren, med om lag 11 prosent av den totale verdiskapingen fra reiselivet.

Søgne, Lillesand, Risør og Tvedestrand er de klart minste målt med verdiskaping. Mandal og Grimstad hadde henholdsvis en verdiskaping på 143 og 151 millioner kroner.

Norske tilreisende står for hovedvekten av kommersielle overnattingsdøgn langs sørlandskysten. Utlendinger står for kun 12 prosent av de kommersielle gjestedøgnene på Sørlandet, mot 30 prosent nasjonalt. Dette medfører at inntektene til destinasjoner langs sørlandskysten er mer utsatt for svingninger i valutakurser, værmeldinger for fellesferien og andre forhold som påvirker nordmenns valg av feriedestinasjon.

4.9 Kultur

4.9.1 Bibliotek

Bibliotek er en lovpålagt tjeneste for kommunene og er en viktig del av både kunnskaps – og kulturpolitikken i Norge. Mange steder er biblioteket det kulturelle senteret i kommunene og fungerer som en viktig møteplass.

Bokbestand og tilvekst

Bokbestand og tilvekst i bibliotekene forteller noe om tilbudet ved det enkelte bibliotek. Det er likevel problematisk å sammenligne bokbestand og tilvekst på tvers av kommuner med svært ulike innbyggertall. Større kommuner har en større bokbestand totalt, men grunnet stordriftsfordeler trenger ikke bokbestanden per innbygger være så høy for at tilbudet skal være godt. Samtidig er ikke bokbestand noe entydig tegn på kvalitet. En høy bokbestand kan like gjerne skyldes at biblioteket har vært dårlige til å kassere bøker. Bokbestand og tilvekst er av nevnte grunner ikke en av indikatorene i Norsk kulturindeks. Det kan være verdifullt å sammenligne tall for bestand og tilvekst mellom relativt like kommuner.

Folkebiblioteket i Grimstad kommune har per 1.1.2019 en samlet bokbestand på 53229 eksemplarer. Hvor mange ulike titler dette utgjør, har vi ikke oversikt. Bokbestanden tilsvarer 2,3 bøker per innbygger. Den samlede tilveksten ved folkebiblioteket i Grimstad var på 3214 eksemplarer av ulike typer medier (tall fra 2019). Dette utgjør en tilvekst 0,14 eksemplarer per innbygger.

Besøk

Samlet ved folkebibliotekene i Grimstad kommune var 175000 i 2019. Det tilsvarer 7,5 besøk per innbygger, noe som er høyere enn landsgjennomsnittet og de fleste kommunene vi sammenligner med.

Bibliotekene i Grimstad hadde 9142 deltakere på arrangementer. Det utgjør 0,4 deltakere per tusen innbygger, noe som er høyere enn landsgjennomsnittet.

Antall bibliotekbesøk per tusen innbygger har økt kraftig siden 2017. I perioden 2017 til 2019 har antall besøk økt fra 3,3 per tusen innbygger til 7,5 per tusen innbygger.

Utlån

De totale førstegangsutlånet for alle medier i Grimstad var omtrent 70 000 i 2019. Eventuelle fornyelser regnes ikke med i samme utlån. Voksenlitteraturen utgjorde rundt 20000 utlån, mens barnelitteratur utgjorde omtrent 44000 utlån. De resterende utlånene var andre medier, som dvd-er, cd-er osv. Deler vi dette på antall innbyggere, finner vi at det ble lånt ut 3 eksemplarer per innbygger. Det er noe høyere enn landsgjennomsnittet.

De demografiske variablene har moderat betydning for utlånet. Utlånet er noe høyere i sentrale kommuner med mange besøksnæringer og i kommuner der utdanningsnivået er lavt. Utgifter til bibliotek, altså penge-bruken, er det som påvirker utlånet sterkest. Vi ser også at kommuner med god tilvekst av nye medier har høyere utlån. Åpningstiden ser ikke ut til å påvirke utlån.

4.9.2 Kultur for barn og unge

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken (DKS) er det viktigste tiltakene for kulturtilbud til barn og unge.

Kulturskolen – undervisning

Undervisning i kulturskolen rapporteres til GSI (Grunnskolen informasjonssystem) i form av årstimer i ulike kunstsjangere. Samle ga Grimstad kommune 4041 undervisningstimer i 2019 i forbindelse med kulturskolen, noe som utgjør omtrent 1,3 timer per barn i grunnskolealder i kommunen. Antall timer med undervisning per barn er lavere enn gjennomsnittet (2 timer per barn), men høyere enn antall undervisningstimer som gis i nabokommunen Arendal (1 time per barn). Det ble ikke gitt noen timer med undervisning innen dans i Grimstad, men barn i kulturskolen mottok 250 timer undervisning innen teater, 3260 timer innen musikk og 531 timer innen visuelle kunsthøgskolen.

Omtrent 81% av årstimene blir brukt på musikkundervisning, 6% av timene til teaterundervisning og 13% på visuelle kunsthøgskolen. Grimstad er blant kommunene som bruker flest timer på undervisning innen dans og teater, men bruker noe mindre tid på undervisning innen musikk enn Arendal. Innen musikk er kommunen på høyde med landsgjennomsnittet.

Elevtimer er i all hovedsak et resultat av kommunens utgifter til kulturskole.

Kulturskolen – elever

I 2019 hadde Grimstad kommune 255 barn i kulturskolen. Dette utgjør en elevandel på 0,08 elever per barn i grunnskolealder (6-15 år), noe som er halvparten av landsgjennomsnittet (0,16 elever per barn).

Antall elever i kulturskolen påvirkes i størst grad av tilbudet. Ikke overraskende er det en klar sammenheng mellom antall undervisningstimer som gis og antall kulturskoleelever. Videre kan man se at kommunale utgifter til kulturskoler påvirker dette utover kun undervisningstid. Av demografiske variabler ser vi at deltagelsen er noe høyere i små kommuner.

Grimstad bruker forholdsvis mye penger på kulturskolen gitt antallet elever vi underviser. De demografiske forventningene var 0,17 elever per barn, men dersom vi inkluderer kulturskoleutgiftene synker den samlede forventningen til 0,13 elever per barn. Tall fra norsk kulturindeks viser at det faktisk tallet er 0,08 elever per barn. Tallene skyldes at Grimstad heller prioriterer undervisning til de elevene de har i stor grad. Grimstad har relativt mange undervisningstimer per elev.

Kulturarbeidere

Sysselsettingstall for kulturyrker kan fortelle om kulturlivet generelt i kommunen. Kulturyrker generer i stor grad kulturtilbud lokalt. Flere steder jobbes det også målrettet for å styrke det kulturbaserte næringslivet. Tallene i denne oversikten er hentet fra SSBs sysselsettingsstatistikk. Oversikten inkluderer både ansatte og selvstendig næringsdrivende, i både privat og offentlig sektor. Sysselsatte er registrert på arbeidsadresse.

I Grimstad jobber 90 personer innenfor ulike kulturyrker. Av disse jobber 20 innen media, 31 jobber med kunstnerisk arbeid av ulik art og 39 personer jobber med kulturformidling, f.eks. museums- og bibliotekansatte, kulturskolelærere m.m.

Andelen kulturarbeidere i Grimstad er 3,9 ansatte per tusen innbyggere. Dette er om lag 63 % lavere enn landsgjennomsnittet. Generelt finner man flest ansatte innen kulturyrker i de større byene og regionsentrene.

Utviklingen i andelen kulturarbeidere er beskrevet for årene 2008-2019.